

Instytut Wymiaru Sprawiedliwości

Ochrona danych osobowych oraz danych wrażliwych w rozumieniu
art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o ochronie
danych osobowych przetwarzanych w związku z zapobieganiem
i zwalczaniem przestępczości w rejestrach karnych oraz aktach
rejestrowych w państwach członkowskich Unii Europejskiej –
analiza prawno-porównawcza

dr Paulina Banaszak-Grzechowiak

Prawo karne i kryminologia

Warszawa 2023

Spis treści

Wstęp	5
Uwagi ogólne	5
Pojęcie danych osobowych	11
Regulacje obowiązujące w wybranych państwach europejskich	15
Niemcy	15
Austria	25
Estonia	39
Słowacja	50
Grecja	59
Podsumowanie	63
Bibliografia	65

Wstęp

W 2023 r. w Sekcji Prawa i Procesu Karnego Instytutu Wymiaru Sprawiedliwości został zrealizowany projekt badawczy pt. „Ochrona danych osobowych oraz danych wrażliwych w rozumieniu art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o ochronie danych osobowych przetwarzanych w związku z zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości w rejestrach karnych oraz aktach rejestrowych w państwach członkowskich Unii Europejskiej – analiza prawno-porównawcza”. Celem tego projektu było ustalenie zakresu publicznie dostępnych danych osobowych oraz danych wrażliwych, ze wskazaniem sposobów przetwarzania i udostępniania takich danych z rejestrów karnych wybranych państw europejskich, a także ustalenie, jakie rozwiązania prawno-organizacyjne służące ochronie danych osobowych oraz danych wrażliwych funkcjonują w tych państwach.

Zastosowaną metodą badawczą była przede wszystkim metoda prawno-porównawcza. W ramach przedmiotowego projektu poddano bowiem analizie regulacje prawne następujących państw członkowskich Unii Europejskiej: Niemiec, Austrii, Estonii, Słowacji oraz Grecji. W ramach rzeczonych analiz wskazano m.in. jakie dane gromadzone są w rejestrach karnych powyższych państw, w jaki sposób są one przetwarzane oraz jakim podmiotom i w jakim trybie mogą być udostępniane zgodnie z przepisami obowiązującymi w tych państwach. Wskazać należy ponadto, że w zakresie, w jakim odniesiono się do regulacji obowiązujących w polskim porządku prawnym, została zastosowana metoda dogmatyczno-prawna.

Uwagi ogólne

Zagadnienia związane z funkcjonowaniem rejestru karnego w Polsce reguluje ustawa z dnia 24 maja 2000 r. o Krajowym Rejestrze Karnym¹ (dalej: ustawa o KRK). Krajowy Rejestr Karny prowadzi Minister Sprawiedliwości. W zakresie określonym w ustawie o KRK realizację zadań związanych z prowadzeniem rejestru zapewnia wchodzące w skład Ministerstwa Sprawiedliwości Biuro Informacyjne Krajowego Rejestru Karnego.

¹ (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1068).

Zgodnie z art. 1 ust. 2 ustawy o KRK w rejestrze gromadzi się dane o osobach:

1. prawomocnie skazanych za przestępstwa lub przestępstwa skarbowe;
2. przeciwko którym prawomocnie warunkowo umorzono postępowanie karne w sprawach o przestępstwa lub przestępstwa skarbowe;
3. przeciwko którym prawomocnie umorzono postępowanie karne w sprawach o przestępstwa lub przestępstwa skarbowe na podstawie amnestii;
4. będących obywatelami polskimi prawomocnie skazanymi przez sądy państw obcych;
5. wobec których prawomocnie orzeczono środki zabezpieczające w sprawach o przestępstwa lub przestępstwa skarbowe;
6. nieletnich, wobec których prawomocnie orzeczono środki wychowawcze, środek leczniczy lub środek poprawczy na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich²;
7. prawomocnie skazanych za wykroczenia na karę aresztu;
8. poszukiwanych listem gończym;
9. tymczasowo aresztowanych;
10. nieletnich umieszczonych w schroniskach dla nieletnich.

Zgodnie z tym, co stanowi art. 1 ust. 3 ustawy o KRK, w rejestrze gromadzi się również dane o podmiotach zbiorowych, wobec których prawomocnie orzeczono karę pieniężną, przepadek, zakaz lub podanie wyroku do publicznej wiadomości na podstawie ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary³. W Krajowym Rejestrze Karnym nie gromadzi się natomiast danych o grzywnie, ograniczeniu wolności, naganie czy zastępczych karach aresztu w sprawach o wykroczenia.

Z uwagi na to, że w rejestrze karnym zgromadzone są dane, które są danymi osobowymi, konieczne jest zapewnienie ich właściwej, przewidzianej przepisami prawa ochrony, tak na etapie ich wpisywania do rejestru, jak i na etapie ich przetwarzania oraz udostępniania. W art. 25 ustawy o KRK wskazano, że kto bez uprawnienia uzyskuje z Rejestru informację o osobie albo informację o podmiocie zbiorowym, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2. Należy podkreślić, że zachowaniem spenalizowanym w art. 25 ustawy o Krajowym Rejestrze Karnym jest już samo uzyskanie informacji z KRK bez posiadania stosownego uprawnienia do tego, niezależnie od tego, w jakim celu informację czy też informacje te sprawca uzyskał i w jakim celu mu ona (one) posłużyła (posłużyły). Występek z art. 25 ustawy o KRK jest przestępstwem formalnym, albowiem do wypełnienia jego znamion nie jest konieczne wystąpienie jakiegokolwiek skutku, w szczególności zaś skutku w postaci wykorzystania pozyskanych bez uprawnienia informacji. Warunkiem wystarczającym dla wypełnienia znamion rzeczowego przestępstwa jest już

² Dz. U. poz. 1700 ze zm.

³ (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 659).

samo naruszenie przepisów ustawy o KRK regulujących dopuszczalność uzyskiwania danych z Rejestru oraz określających podmioty do tej czynności uprawnione.

Jak słusznie wskazuje P. Litwiński, dane dotyczące wyroków skazujących oraz czynów zabronionych lub powiązanych środków bezpieczeństwa należą do kategorii danych osobowych zwykłych, nie zaś danych szczególnych kategorii, i mogą być one przetwarzane „pod nadzorem” władz publicznych lub jeżeli przetwarzanie jest dozwolone prawem UE lub prawem państwa członkowskiego przewidującymi odpowiednie zabezpieczenie praw i wolności osób, których dane dotyczą. Jednocześnie tego rodzaju dane mogą być przetwarzane przez organy władzy publicznej w celach związanych z zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości. Takie przetwarzanie z uwagi na art. 2 ust. 2 lit. d Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych; dalej: RODO), nie jest objęte zakresem zastosowania RODO, a zamiast tego jest regulowane przez przepisy ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o ochronie danych osobowych przetwarzanych w związku z zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości⁴ (u.o.d.o.z.p.)⁵. Zgodnie bowiem z art. 2 ust. 2 lit. d RODO rozporządzenie to nie ma zastosowania do przetwarzania danych osobowych przez właściwe organy do celów zapobiegania przestępczości, prowadzenia postępowań przygotowawczych, wykrywania i ścigania czynów zabronionych lub wykonywania kar, w tym ochrony przed zagrożeniami dla bezpieczeństwa publicznego i zapobiegania takim zagrożeniom.

Konieczne jest wskazanie, że ustawa z dnia 14 grudnia 2018 r. o ochronie danych osobowych przetwarzanych w związku z zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości stanowi rezultat implementacji do polskiego porządku prawnego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/680 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez właściwe organy do celów zapobiegania przestępczości, prowadzenia postępowań przygotowawczych, wykrywania i ścigania czynów zabronionych i wykonywania kar, w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchyłającej decyzję ramową Rady 2008/977/WSiSW (dalej: dyrektywa 2016/680). Na marginesie warto wspomnieć, że przyjęcie dyrektywy 2016/680 oraz przepisów RODO było wynikiem głębokiej reformy ochrony danych osobowych w Unii Europejskiej, która miała na celu uregulowanie w sposób kompleksowy i spójny zasad ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych oraz zasad swobodnego przepływu takich danych⁶.

⁴ (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1206).

⁵ P. Litwiński, *Przetwarzanie danych osobowych dotyczących wyroków skazujących oraz czynów zabronionych lub powiązanych środków bezpieczeństwa*, [w:] P. Litwiński (red.), *Ochrona danych osobowych w sektorze publicznym*, Warszawa 2022, s. 37–38.

⁶ A. Gryszczyńska, *Ustawa o ochronie danych osobowych przetwarzanych w związku z zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości – zakres przedmiotowy i podmiotowy*, [w:] G. Szpor, K. Czaplicki (red.), *Internet. Przetwarzanie danych osobowych*, Warszawa 2019, s. 274.

Warto w tym miejscu przytoczyć treść motywu 7 wspomnianej dyrektywy, albowiem jest w nim mowa o tym, że:

Zapewnienie spójnego, wysokiego stopnia ochrony danych osobowych osób fizycznych oraz ułatwienie wymiany danych osobowych między właściwymi organami państw członkowskich ma zasadnicze znaczenie dla zapewnienia skutecznej współpracy wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych i współpracy policyjnej. W tym celu należy we wszystkich państwach członkowskich zapewnić równorzędny stopień ochrony praw i wolności osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez właściwe organy do celów zapobiegania przestępczości, prowadzenia postępowań przygotowawczych, wykrywania i ścigania czynów zabronionych i wykonywania kar, w tym do celów ochrony przed zagrożeniami dla bezpieczeństwa publicznego i zapobiegania takim zagrożeniom. Aby ochrona danych osobowych w Unii była skuteczna, należy wzmocnić prawa osób, których dane dotyczą, oraz obowiązki podmiotów, które przetwarzają dane osobowe, jak i odpowiadające im uprawnienia w zakresie monitorowania i egzekwowania przepisów o ochronie danych osobowych w państwach członkowskich.

Nie sposób również pominąć treści art. 2 ust. 1 dyrektywy 2016/680, z którego wynika, że dyrektywa ta ma zastosowanie do przetwarzania danych osobowych przez właściwe organy do celów określonych w art. 1 ust. 1 dyrektywy, tj. do celów zapobiegania przestępczości, prowadzenia postępowań przygotowawczych, wykrywania i ścigania czynów zabronionych i wykonywania kar, w tym ochrony przed zagrożeniami dla bezpieczeństwa publicznego i zapobiegania takim zagrożeniom. Definicja właściwego organu, o którym mowa w art. 2 ust. 1 dyrektywy 2016/680, została zamieszczona w art. 3 ust. 1 pkt 7 tej dyrektywy poprzez wskazanie, że

właściwy organ oznacza: a) organ publiczny właściwy do zapobiegania przestępczości, prowadzenia postępowań przygotowawczych, wykrywania i ścigania czynów zabronionych lub wykonywania kar, w tym ochrony przed zagrożeniami dla bezpieczeństwa publicznego i zapobiegania takim zagrożeniom; lub b) inny organ lub podmiot, któremu prawo państwa członkowskiego powierza sprawowanie władzy publicznej i wykonywanie uprawnień publicznych do celów zapobiegania przestępczości, prowadzenia postępowań przygotowawczych, wykrywania i ścigania czynów zabronionych i wykonywania kar, w tym ochrony przed zagrożeniami dla bezpieczeństwa publicznego i zapobiegania takim zagrożeniom.

Przechodząc w tym miejscu do treści ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o ochronie danych osobowych przetwarzanych w związku z zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości, należy w pierwszej kolejności odwołać się do treści jej art. 1, który stanowi, że ustawa ta określa:

1. zasady i warunki ochrony danych osobowych przetwarzanych przez właściwe organy w celu rozpoznawania, zapobiegania, wykrywania i zwalczania czynów zabronionych, w tym zagrożeń dla bezpieczeństwa i porządku publicznego, a także wykonywania tymczasowego aresztowania, kar, kar porządkowych i środków przymusu skutkujących pozbawieniem wolności;

2. prawa osób, których dane osobowe są przetwarzane przez właściwe organy w celach, o których mowa w pkt 1, oraz środki ochrony prawnej przysługujące tym osobom;
3. sposób prowadzenia nadzoru nad ochroną danych osobowych przetwarzanych przez właściwe organy w celach, o których mowa w pkt 1, z wyłączeniem danych osobowych przetwarzanych przez prokuraturę i sądy;
4. zadania organu nadzorczego oraz formy i sposób ich wykonania;
5. obowiązki administratora i podmiotu przetwarzającego oraz inspektora ochrony danych i tryb jego wyznaczania;
6. sposób zabezpieczenia danych osobowych;
7. tryb współpracy z organami nadzorczymi w innych państwach Unii Europejskiej;
8. odpowiedzialność karną za naruszenie przepisów tej ustawy.

W art. 3 u.o.d.o.z.p. ustawodawca wyłączył jej stosowanie do ochrony danych osobowych znajdujących się w aktach spraw lub czynności lub urządzeniach ewidencyjnych, w tym tworzonych i przetwarzanych z wykorzystaniem technik informatycznych, prowadzonych na podstawie ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy, ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego, ustawy z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy, ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia, ustawy z dnia 22 listopada 2013 r. o postępowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi stwarzających zagrożenie życia, zdrowia lub wolności seksualnej innych osób, ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze oraz ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich, a także do danych przetwarzanych w związku z zapewnieniem bezpieczeństwa narodowego, w tym w ramach realizacji zadań ustawowych Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego oraz Centralnego Biura Antykorupcyjnego.

W uzasadnieniu projektu u.o.d.o.z.p. wskazano, że

jako czynnik determinujący przyjęcie wyłączenia przedmiotowego określonego w art. 3 pkt 1 projektu należy wskazać zakres pojęciowy definicji zbioru danych. Definicja zbioru danych, zawarta w art. 3 pkt 6 dyrektywy, jest tożsama z definicją zawartą uprzednio w art. 2 lit c. dyrektywy 95/46/WE oraz art. 7 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych – co oznacza, że do zbioru danych w dalszym ciągu mają zastosowanie koncepcje wypracowane przez doktrynę i orzecznictwo pod rządami poprzedniej dyrektywy. W świetle doktryny i orzecznictwa zbioru danych, zdefiniowany w art. 3 pkt 6 dyrektywy, powinien zatem spełniać następujące kryteria:

1. musi to być zestaw danych osobowych;
2. dane osobowe w tym zbiorze muszą być uporządkowane w taki sposób, aby można było odszukać żadaną informację bez potrzeby przeszukiwania całego zbioru;
3. dane muszą być uporządkowane według co najmniej dwóch określonych kryteriów, przy czym kryteria te powinny się odnosić do osób fizycznych, a więc zbiór ma być uporządkowany w taki sposób, aby można było odszukać dane osobowe bez potrzeby przeszukiwania całego zbioru.

Oznacza to, że dyrektywy nie stosuje się do akt, takich jak akta postępowania karnego. Akta są wyłączone spod definicji zbioru danych osobowych z trzech powodów: 1) nie są zbiorem danych osobowych (...), 2) nie są uporządkowane w rozumieniu dyrektywy (...), 3) kryteria porządkujące akta nie dotyczą danych osobowych⁷.

Na marginesie warto wspomnieć, że przyjęte przez ustawodawcę w art. 3 u.o.d.o.z.p. wyłączenia zostały poddane krytyce przedstawicieli doktryny⁸. Z uwagi jednak na ograniczone ramy objętościowe niniejszego opracowania nie jest możliwe szersze omówienie w tym miejscu argumentów krytycznych i stanowiska przedstawicieli doktryny, którzy podali w wątpliwość zasadność przyjętych przez ustawodawcę wyłączeń.

⁷ Uzasadnienie projektu ustawy o ochronie danych osobowych przetwarzanych w związku z zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości, druk nr 2989, s. 9–10, <https://www.sejm.gov.pl/sejm8.nsf/druk.xsp?nr=2989> (dostęp: 2.08.2023).

⁸ M. Kusak, P. Wiliński, *Ochrona danych osobowych w ściganiu przestępstw. Standardy krajowe i unijne*, Warszawa 2020, s. 26–31; J. Kurek, J. Taczkowska-Olszewska, *Ochrona danych osobowych jako realizacja zadań w obszarze bezpieczeństwa państwa*, Warszawa 2020, s. 96–98.

Pojęcie danych osobowych

Poczynione już na wstępie niniejszego opracowania uwagi natury ogólnej prowadzą do stwierdzenia, że pojęciem kluczowym dla dalszych analiz prowadzonych tutaj jest pojęcie danych osobowych. Zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o ochronie danych osobowych przetwarzanych w związku z zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości pod pojęciem danych osobowych rozumie się „dane osobowe, o których mowa w art. 4 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych osobowych)”. W art. 4 pkt 1 przywołanego rozporządzenia wskazano natomiast, że „dane osobowe” oznaczają informacje o zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osobie fizycznej („osobie, której dane dotyczą”); możliwa do zidentyfikowania osoba fizyczna to osoba, którą można bezpośrednio lub pośrednio zidentyfikować, w szczególności na podstawie identyfikatora takiego jak imię i nazwisko, numer identyfikacyjny, dane o lokalizacji, identyfikator internetowy lub jeden bądź kilka szczególnych czynników określających fizyczną, fizjologiczną, genetyczną, psychiczną, ekonomiczną, kulturową lub społeczną tożsamość osoby fizycznej.

Przed przystąpieniem do dalszych analiz warto w tym miejscu choć w kilku zdaniach wspomnieć, że samo pojęcie danych osobowych zostało przez naszego ustawodawcę wprowadzone do systemu prawnego na mocy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych. W pierwotnym brzmieniu rzonego aktu prawnego, a ściślej w jego art. 6 przyjęto, że w rozumieniu ustawy za dane osobowe uważa się każdą informację dotyczącą osoby fizycznej, pozwalającą na określenie tożsamości tej osoby. W znowelizowanej wersji aktu, dokonanej ustawą z dnia 25 sierpnia 2001 r. o zmianie ustawy o ochronie danych osobowych, w art. 6 ust. 1 wskazano natomiast, że w rozumieniu ustawy za dane osobowe uważa się wszelkie informacje dotyczące zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osoby fizycznej. W ust. 2 art. 6 sprecyzowano przy tym, że osobą możliwą do zidentyfikowania jest osoba, której tożsamość można określić bezpośrednio lub pośrednio, w szczególności przez powołanie się na numer identyfikacyjny albo jeden lub kilka specyficznych czynników określających jej cechy fizyczne, fizjologiczne, umysłowe, ekonomiczne, kulturowe lub społeczne. Ustawa o ochronie danych osobowych z dnia 29 sierpnia 1997 r. została uchylona z dniem

25 maja 2018 r. Zastąpiła ją ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych⁹. W literaturze wskazuje się jednak, że reforma ochrony danych osobowych, która miała miejsce w ustawodawstwie polskim w 2018 r. nie przyniosła istotnych zmian w definicji danych osobowych¹⁰.

Na potrzeby analiz przeprowadzanych w niniejszym opracowaniu konieczne jest również wyjaśnienie pojęcia przetwarzania danych osobowych, które zdefiniowano w art. 4 pkt 14 u.o.d.o.z.p., wskazując, że pod pojęciem przetwarzania danych osobowych rozumie się operację lub zestaw operacji wykonywanych na danych osobowych lub zestawach danych osobowych w sposób zautomatyzowany lub niezautomatyzowany, takich jak: zbieranie, utrwalanie, organizowanie, porządkowanie, przechowywanie, adaptowanie lub modyfikowanie, pobieranie, przeglądanie, wykorzystywanie, ujawnianie przez przesłanie, rozpowszechnianie lub innego rodzaju udostępnianie, dopasowywanie lub łączenie, ograniczanie, usuwanie lub niszczenie.

Analiza przepisów u.o.d.o.z.p. prowadzi do wniosku, że dane osobowe stanowią kategorię niejednorodną. Okazuje się bowiem, że ustawodawca wydzielił odrębną kategorię danych osobowych w postaci danych wrażliwych, zwanych także danymi sensytywnymi, którym z uwagi na ich szczególny charakter przyznał bardziej intensywną ochronę¹¹. Zgodnie z art. 14 ust. 1 u.o.d.o.z.p. niedopuszczalne jest przetwarzanie danych osobowych ujawniających pochodzenie rasowe, etniczne, poglądy polityczne, przekonania religijne, światopoglądowe, przynależność do związków zawodowych oraz przetwarzanie danych genetycznych, danych biometrycznych w celu jednoznacznego zidentyfikowania osoby fizycznej, danych dotyczących zdrowia, danych dotyczących seksualności i orientacji seksualnej osoby fizycznej, zwanych dalej danymi wrażliwymi.

W art. 14 ust. 2 u.o.d.o.z.p. mowa jest natomiast o tym, że dopuszcza się przetwarzanie danych wrażliwych, jeżeli:

1. przepisy prawa zezwalają na ich przetwarzanie lub
2. jest to niezbędne dla ochrony życia lub zdrowia lub interesów osoby, której dane dotyczą, lub innej osoby, lub
3. dane takie zostały upublicznione przez osobę, której dotyczą.

Wszystkie dane osobowe, które nie zostały zaliczone przez ustawodawcę do tzw. danych wrażliwych, stanowią grupę danych określanych mianem danych zwykłych.

W tym miejscu należy jeszcze przywołać definicje pojęć takich jak „dane genetyczne”, „dane biometryczne” oraz „dane dotyczące zdrowia”, które obok pozostałych wymienionych w art. 14 ust. 1 u.o.d.o.z.p. stanowią dane wrażliwe, albowiem ustawodawca wyjaśnił ich znaczenie w omawianej ustawie.

⁹ (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1781).

¹⁰ A. Wolska-Bagińska, *Ochrona danych osobowych w polskim procesie karnym*, Warszawa 2019, s. 18.

¹¹ Tamże, s. 26.

Pierwsze z wymienionych pojęć, tj. pojęcie danych genetycznych, zdefiniowano w art. 4 pkt 4 u.o.d.o.z.p., wskazując, że są to dane osobowe dotyczące odziedziczonych lub nabytych cech genetycznych osoby fizycznej, które ujawniają niepowtarzalne informacje o fizjologii lub zdrowiu tej osoby i które zostały uzyskane w szczególności z analizy próbki biologicznej pochodzącej od tej osoby. W tym kontekście należy wspomnieć, że w motywie 23 preambuły do dyrektywy 2016/680 wskazano, iż informacje te pochodzą w szczególności z analizy chromosomów, kwasu dezoksyrybonukleinowego (DNA) lub kwasu rybonukleinowego (RNA) lub z analizy wszelkich innych materiałów umożliwiających pozyskanie równoważnych informacji. Już w samej preambule do przywołanej dyrektywy, a ściślej we wspomnianym motywie 23 podkreślono, że: „Biorąc pod uwagę złożoność i wrażliwość informacji genetycznych, istnieje wysokie ryzyko niewłaściwego i ponownego ich wykorzystania do nieuprawnionych celów przez administratora”. To właśnie m.in. z uwagi na powyższe danym genetycznym nadano walor tzw. danych wrażliwych.

W art. 4 pkt 2 u.o.d.o.z.p. zdefiniowano pojęcie danych biometrycznych poprzez stwierdzenie, że są to dane osobowe dotyczące cech fizycznych, fizjologicznych lub behawioralnych osoby fizycznej oraz umożliwiające lub potwierdzające jednoznaczną identyfikację tej osoby, w tym wizerunek twarzy lub dane daktyloskopijne, które zostały uzyskane wskutek specjalnego przetwarzania technicznego. W literaturze wskazuje się, że definicja ta nie ma charakteru zamkniętego i niejako wychodzi ona naprzeciw rozwojowi technologicznemu¹². Istotną kwestią w przypadku danych biometrycznych okazuje się być nośnik danych biometrycznych. W niektórych przypadkach odczytanie danych biometrycznych może bowiem nastąpić bezpośrednio, w innych natomiast jest to możliwe tylko za pomocą specjalnych urządzeń, kiedy to dane zapisywane są w części elektronicznej danego dokumentu, a ich odczyt możliwy jest np. dzięki czytnikowi linii papilarnych. A. Grzelak oraz M. Wróblewski w swoim obszernym wywodzie na temat danych biometrycznych wskazują, że:

Dane biometryczne mogą być (...) źródłem informacji biometrycznej, która może być rozumiana jako dane, które w wyniku procesu ich analizy zostały ukształtowane w istotną i użyteczną postać w drodze ich przetworzenia przez system biometryczny. Przetworzenie w przypadku identyfikacji oznacza wyłuskanie przez system biometryczny cech z surowych pomiarów, a następnie przeszukanie przez system całej bazy danych pod kątem zgodności wzorca z wyłuskanyimi cechami biometrycznymi¹³.

Przywołani Autorzy stwierdzają ponadto, iż generalnie przetwarzanie danych biometrycznych ma służyć temu, by możliwe było w przyszłości porównanie danych osoby zidentyfikowanej z przechowywanym wzorcem¹⁴.

¹² A. Grzelak, M. Wróblewski, *Ustawa o ochronie danych osobowych przetwarzanych w związku z zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości z uwzględnieniem dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/680*, [w:] D. Lubasz, *Ochrona danych osobowych*, Warszawa 2020, s. 578.

¹³ Tamże, s. 578.

¹⁴ Tamże, s. 578.

W literaturze wskazuje się, że gromadzenie danych biometrycznych stanowi daleko idącą ingerencję w sferę autonomii jednostki, albowiem dotyczy ono czynników w zasadzie niezmiennych, które związane są z cechami fizycznymi, fizjologicznymi, a także z ciałem i zachowaniem konkretnej osoby. Tym samym uznanie danych biometrycznych za dane osobowe jest uzależnione od tego, czy podmiot stosujący narzędzia kontroli biometrycznej posiada dostęp także do innych informacji dotyczących tej osoby, które to informacje umożliwiają mu jej identyfikację. Jeżeli posiadane informacje mogą zostać skojarzone z konkretną osobą, wówczas bezsprzeczne jest, że gromadzenie i wykorzystywanie tych danych powinno podlegać ochronie wynikającej z przepisów, które regulują zasady przetwarzania danych osobowych¹⁵.

Definicję danych dotyczących zdrowia zamieszczono natomiast w art. 4 pkt 3 u.o.d.o.z.p. i przyjęto, że pod tym pojęciem rozumie się dane osobowe dotyczące zdrowia fizycznego lub psychicznego osoby fizycznej, w tym dane o korzystaniu z usług opieki zdrowotnej, które ujawniają informacje o stanie jej zdrowia. W literaturze przyjmuje się, że dane dotyczące zdrowia to dane osobowe, do których należy zaliczyć nie tylko informacje o stanie aktualnym, ale także o stanie przyszłym, przy czym zaliczają się do nich „(...) nie tylko informacje o wynikach badań, chorobie, ryzyku, leczeniu, ale także informacje zbierane podczas świadczenia usług opieki zdrowotnej, czy też przebywanie na zwolnieniu lekarskim”¹⁶. W motywie 24 preambuły do dyrektywy 2016/680 wskazano nadto, że do danych dotyczących zdrowia należą informacje o osobie fizycznej zebrane podczas jej rejestracji na potrzeby usług opieki zdrowotnej lub podczas świadczenia usług opieki zdrowotnej takiej osobie, takie jak: numer, symbol lub oznaczenie przypisane danej osobie fizycznej w celu zidentyfikowania tej osoby fizycznej do celów zdrowotnych; informacje pochodzące z laboratoryjnych lub lekarskich badań części ciała lub płynów ustrojowych, w tym danych genetycznych i próbek biologicznych; oraz wszelkie inne informacje, przykładowo, o chorobie, niepełnosprawności, ryzyku choroby, historii medycznej, leczeniu szpitalnym lub o stanie fizjologicznym lub biomedycznym osoby, której dane dotyczą, niezależnie od ich źródła, którym może być na przykład lekarz lub inny pracownik służby zdrowia, szpital, urządzenie medyczne lub badanie diagnostyczne *in vitro*.

¹⁵ Tamże, s. 579.

¹⁶ Tamże, s. 580.

Regulacje obowiązujące w wybranych państwach europejskich

Po poczynieniu uwag natury ogólnej odnoszących się zarówno do informacji znajdujących się w Krajowym Rejestrze Karnym funkcjonującym w Polsce, jak i do ogólnych informacji na temat pojęcia danych osobowych, w tym danych wrażliwych, przedstawione zostaną regulacje obowiązujące w wybranych państwach europejskich, które odnoszą się do informacji gromadzonych w rejestrach karnych tych państw oraz zasad ich przetwarzania i udostępniania.

Niemcy

W Niemczech zagadnienia związane z funkcjonowaniem rejestru karnego reguluje ustawa o Centralnej Ewidencji i Ewidencji Oświaty (ustawa o centralnym rejestrze *Bundeszentralregistergesetz* – BZRG¹⁷). Zgodnie z § 1 tej ustawy na terytorium Niemiec funkcjonuje Centralny Rejestr noszący nazwę Bundeszentralregister.

Zgodnie z § 5 (1) BZRG do Rejestru wpisuje się następujące dane:

1. nazwisko rodowe, nazwisko, imiona, płeć, data urodzenia, miejsce urodzenia, narodowość i adres, a także inne dane osobowe;
2. oznaczenie organu wydającego orzeczenie oraz sygnatura sprawy;
3. data popełnienia czynu, a jeśli został popełniony więcej niż jeden czyn, data popełnienia ostatniego czynu;
4. data wydania pierwszego wyroku; w przypadku wyroku nakazowego datą wydania wyroku jest data podpisania tego wyroku przez sędziego; jeżeli od wyroku nakazowego został wniesiony sprzeciw, dniem wydania wyroku jest dzień, w którym został rozpatrzony sprzeciw, jeżeli natomiast sprzeciw został oddalony, bierze się pod uwagę datę wydania wyroku nakazowego;
5. data prawomocności wyroku;
6. kwalifikacja prawna czynu, za którego popełnienie doszło do skazania z podaniem pozostałych przepisów, które zostały zastosowane;

¹⁷ <https://www.gesetze-im-internet.de/bzrg/> (dostęp: 12.07.2023).

7. kary, których wykonanie zostało warunkowo zawieszona, kary nałożone na podstawie § 59 niemieckiego kodeksu karnego¹⁸, jak również wszystkie środki, które obowiązują z mocy prawa albo są nakładane w drodze decyzji obok kary albo w razie uniewinnienia, albo samoistnie zarządzone, albo też nałożone środki bądź też kary dodatkowe, o których mowa w § 11 (1) pkt 8 kodeksu karnego¹⁹;
8. w stosunku do obywateli państw trzecich w rozumieniu art. 3 pkt 7 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady UE 2019/816 z dnia 17 kwietnia 2019 r. ustanawiającego scentralizowany system służący do ustalania państw członkowskich posiadających informacje o wyrokach skazujących wydanych wobec obywateli państw trzecich i bezpaństwowców (ECRIS-TCN) na potrzeby uzupełnienia europejskiego systemu przekazywania informacji z rejestrów karnych oraz zmieniające rozporządzenie (UE) 2018/1726, ostatnio zmienionego rozporządzeniem (UE) 2021/1151, a także w stosunku do osób, które oprócz tego, że są obywatelami Unii Europejskiej, są również obywatelami państwa trzeciego – numer daktyloskopijny, jeżeli jest on wymagany do utworzenia rejestru danych na podstawie art. 5 ust. 1 lit. b rozporządzenia 2019/816.

Warto w tym miejscu podkreślić, że wspomniany w § 5 (1) pkt 8 numer daktyloskopijny stanowi tzw. dane wrażliwe, a ściślej dane biometryczne.

W myśl § 5 (2) BZRG informacja o zastosowaniu środków wychowawczych i środków dyscyplinarnych, a także kar pomocniczych i środków dodatkowych, które zostały orzeczone na podstawie ustawy o sądzie dla nieletnich (*Jugendgerichtsgesetz*²⁰) podlega wpisowi do rejestru, jeżeli są orzekane na podstawie § 27 ustawy o sądzie dla nieletnich²¹ albo jeżeli nałożenie kary na nieletniego jest połączone z zastosowaniem wobec niego środka poprawczego lub zabezpieczającego.

Zgodnie natomiast z treścią § 5 (3) BZRG, w przypadku orzeczenia kary grzywny, należy wpisać do rejestru informację na temat liczby stawek dziennych grzywny oraz wysokości jednej stawki dziennej. Jeżeli natomiast została orzeczona zastępcza kara pozbawienia wolności (w konsekwencji nieuiszczenia nałożonej kary grzywny w wymaganym terminie), należy wpisać do rejestru informację na temat czasu trwania zastępczej kary pozbawienia wolności.

Niemiecki ustawodawca przewidział także w § 6 BZRG, że jeżeli wobec sprawcy została orzeczona kara łączna albo jeżeli wobec nieletniego została orzeczona kara jednolita

¹⁸ Ostrzeżenie, które jest udzielane osobie uchylającej się od uiszczenia nałożonej na nią kary grzywny w wysokości do 180 stawek dziennych.

¹⁹ Chodzi o wszelkie środki poprawcze i zabezpieczające, konfiskatę i uczynienie niezdatnymi do użytku.

²⁰ <https://www.gesetze-im-internet.de/jgg/BJNR007510953.html> (dostęp: 13.07.2023).

²¹ Zgodnie z tym przepisem, jeżeli po wyczerpaniu możliwości śledczych nie można z całą pewnością ustalić, czy czyn popełniony przez nieletniego charakteryzuje się takim stopniem społecznej szkodliwości, że konieczne jest wymierzenie wobec tego nieletniego kary, sędzia może ustalić winę nieletniego, ale rozstrzygnięcie co do kary może zostać wydane w taki sposób, że wykonanie kary zostanie warunkowo zawieszona na okres próby.

(na podstawie kilku wymierzonych mu kar jednostkowych), taka informacja również musi zostać wpisana do rejestru karnego.

Natomiast z § 7 (1) BZRG wynika, że jeżeli wykonanie kary lub środka resocjalizacyjnego lub zapobiegawczego zostaje warunkowo zawieszona na okres próby lub jeżeli orzeczenie o warunkowym zawieszeniu wykonania kary pozbawienia wolności na okres próby jest zastrzeżone w wyroku do późniejszej decyzji, taką informację również należy wpisać do rejestru. Należy przy tym odnotować termin zakończenia okresu próby albo wyznaczony przez sąd termin na wydanie rozstrzygnięcia w przedmiocie warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności. W myśl § 7 (2) BZRG, jeżeli sąd oddał skazanego pod dozór kuratora sądowego na podstawie § 56d kodeksu karnego lub § 61b (1) zd. 2 ustawy o sądzie dla nieletnich, należy również ujawnić tę okoliczność w rejestrze. Zgodnie natomiast z treścią § 7 (3) BZRG, w przypadku zastrzeżenia o możliwości wykonania kary (na podstawie § 59 kodeksu karnego) albo wydania rozstrzygnięcia o zawieszeniu kary orzeczonej wobec nieletniego z warunkowym zawieszeniem jej wykonania (na podstawie § 27 ustawy o sądzie dla nieletnich), wpisowi do rejestru podlega także informacja o terminie zakończenia okresu próby.

Ustawa BZRG przewiduje możliwość wydawania z rejestru tzw. zaświadczenia o dobrym postępowaniu (*Führungszugnis*). Paragraf 32 (1) tej ustawy stanowi, że w tzw. zaświadczeniu o dobrym postępowaniu zamieszcza się wpisy, o których mowa w § 4–16 BZRG²². O ile § 32 (2) pkt 3–9 BZRG przewiduje pewne wyjątki od tego, jakie dane zamieszcza się w zaświadczeniu o dobrym postępowaniu, o tyle nie mają one jednak zastosowania do wyroków skazujących za przestępstwa, o których mowa w § 174–180 lub § 182 StGB²³.

Podkreślenia wymaga fakt, że w zaświadczeniu o dobrym postępowaniu nie ujawnia się wszystkich danych, które są zamieszczone w rejestrze. Paragraf 32 (2) BZRG stanowi bowiem, że w zaświadczeniu o dobrym postępowaniu nie wykazuje się:

1. ostrzeżenia, o którym mowa w § 59 StGB²⁴;
2. informacji na temat wyroku skazującego wydanego na podstawie § 27 ustawy o sądzie dla nieletnich (*Jugendgerichtsgesetz*²⁵)²⁶;

²² Chodzi m.in. o prawomocne wyroki orzekające kary, a także o orzeczenia dotyczące środków karnych.

²³ Są to niektóre przestępstwa przeciwko wolności seksualnej: wykorzystanie seksualne osoby nieporadnej, wykorzystywanie seksualne więźniów i osób przebywających w areszcie, wykorzystanie seksualne z wyzyskaniem stosunku podległości, wykorzystanie seksualne dzieci, przygotowanie do wykorzystania seksualnego dzieci, dystrybucja i posiadanie materiałów dotyczących wykorzystywania seksualnego dzieci, zgwałcenie, promowanie czynności seksualnych podejmowanych przez nieletnich.

²⁴ Ostrzeżenie, które jest udzielane osobie uchylającej się od uiszczenia nałożonej na nią kary grzywny w wysokości do 180 stawek dziennych.

²⁵ <https://www.gesetze-im-internet.de/jgg/> (dostęp: 13.07.2023).

²⁶ Zgodnie z tym przepisem, jeżeli po wyczerpaniu możliwości śledczych nie można z całą pewnością ustalić, czy czyn popełniony przez nieletniego charakteryzuje się takim stopniem społecznej szkodliwości, że konieczne jest wymierzenie wobec tego nieletniego kary, sędzia może ustalić winę nieletniego, ale rozstrzygnięcie co do kary może zostać wydane w taki sposób, że wykonanie kary zostanie warunkowo zawieszona na okres próby.

3. skazań skutkujących karą pozbawienia wolności na okres nie dłuższy niż 2 lata, jeżeli wykonanie kary lub pozostałej części kary zostało zawieszono przez sąd lub uchylone w drodze ułaskawienia albo zostało odroczone zgodnie z art. 35 ustawy o obrocie środkami odurzającymi²⁷ i nie doszło do odwołania tego rozstrzygnięcia;
4. wyroków skazujących na karę pozbawienia wolności wydanych wobec młodocianych, jeżeli kara została uchylona przez sąd lub gdy miało miejsce ułaskawienie i nie doszło do odwołania tego rozstrzygnięcia;
5. wyroków, na mocy których doszło do orzeczenia:
 - a) grzywny w wysokości nie większej niż 90 stawek dziennych;
 - b) kary pozbawienia wolności lub aresztu na okres nie dłuższy niż 3 miesiące
 - jeżeli do rejestru nie została wpisana żadna inna kara;
6. wyroków skazujących na karę pozbawienia wolności do lat 2, jeżeli wykonanie kary lub pozostałej części kary ma być:
 - a) odroczone lub zawieszono zgodnie z § 35 lub § 36 ustawy o środkach odurzających lub
 - b) warunkowo zawieszono na okres próby zgodnie z § 56 lub § 57 StGB i z rejestru jasno wynika, że skazany popełnił przestępstwo lub w przypadku orzeczenia kary łącznej – wszystkie lub większość przestępstw – w związku ze swoim uzależnieniem od narkotyków
 - jeżeli decyzje te nie zostały uchylone i nie została wpisana do rejestru żadna inna kara;
7. skazań, na podstawie których oprócz kary pozbawienia wolności lub pozbawienia wolności na okres nie dłuższy niż 2 lata zarządzono umieszczenie sprawcy w zakładzie leczenia uzależnień, jeżeli wykonanie kary, pozostałej części kary lub środka zgodnie z art. 35 ustawy o środkach odurzających zostało odroczone i dodatkowo spełnione są wymagania z pkt 3 lub 6;
8. wyroków skazujących, na mocy których zasądzono środki poprawcze i zabezpieczające, kary dodatkowe lub środki dodatkowe, samodzielnie lub w powiązaniu ze sobą lub w związku ze środkami wychowawczymi lub środkami dyscyplinarnymi;
9. wyroków skazujących, w których odnotowano konieczność ponownego rozpatrzenia sprawy, jeżeli zarządzi się ponowne przeprowadzenie tylko części postępowania;
10. rozbieżnych danych osobowych zgodnie z § 5 (1) pkt 1 BZRG;
11. wpisów zgodnie z § 10 i 11 BZRG²⁸;

²⁷ Gesetz über den Verkehr mit Betäubungsmitteln (Betäubungsmittelgesetz – BtMG), https://www.gesetze-im-internet.de/btmg_1981/BJNR106810981.html (dostęp: 13.07.2023).

²⁸ Wykonalne i niepodważalne decyzje organu administracyjnego, a także orzeczenia sądowe i zarządzenia organów ścigania, na mocy których postępowanie karne kończy się bez wydania wyroku skazującego z powodu udowodnionej lub niepodlegającej wykluczeniu niezdolności do bycia sędzonym z powodu choroby psychicznej, a także orzeczenia sądowe, na mocy których wnioski prokuratury o samodzielne zarządzanie środkiem naprawczym i zabezpieczającym, o którym mowa w art. 413 niemieckiego kodeksu postępowania

12. aresztu prewencyjnego, jeżeli zgodnie z prawem uchylono postanowienie o jego zastosowaniu.

Zgodnie z § 32 (3) BZRG w zaświadczeniu o dobrym postępowaniu wydawanym na potrzeby urzędów, niezależnie od tego, o czym mowa w § 32 (2) BZRG, należy jednak zawrzeć informacje na temat:

1. orzeczeń, na mocy których zastosowano wolnościowe środki poprawcze i zabezpieczające;
2. wpisów zgodnie z § 10 BZRG, jeżeli orzeczenie wydano nie wcześniej niż 10 lat temu²⁹;
3. wpisów zgodnie z § 11 BZRG, jeżeli orzeczenie lub zarządzenie nie jest starsze niż 5 lat³⁰;
4. rozbieżnych danych osobowych, o których mowa w § 5 (1) pkt 1 BZRG, jeżeli pod tymi danymi dokonano wpisów, które mają być zawarte w zaświadczeniu o niekaralności wydawanym na potrzeby urzędów.

Paragraf 32 (4) BZRG stanowi, że w zaświadczeniu o dobrym postępowaniu wydawanym na potrzeby urzędów należy również zawrzeć informacje na temat wyroków skazujących za przestępstwa, o których mowa w § 32 (2) pkt 5–9 BZRG, popełnione w trakcie lub w związku z wykonywaniem działalności gospodarczej lub prowadzeniem przedsiębiorstwa przez:

1. przedstawiciela lub pełnomocnika w rozumieniu § 14 StGB lub
2. osobę wyraźnie wskazaną jako osoba odpowiedzialna za prowadzenie działalności, jeżeli to zaświadczenie o dobrym postępowaniu jest wymagane do wydania decyzji, o których mowa w § 149 (2) zdanie 1 pkt 1 ustawy o prowadzeniu działalności gospodarczej³¹.

W myśl § 32 (5) BZRG, o ile § 32 (2) pkt 3–9 zezwalają na wyjątki dotyczące umieszczania wpisów, o tyle nie mają one zastosowania w przypadku skazań za przestępstwa zgodnie z art. 171, 180a, 181a, 183–184g, 184i–184k, 201a (3), art. 225, 232–233a, 234, 235 lub art. 236 StGB³².

karnego (*Strafprozessgesetzbuch*, <https://www.gesetze-im-internet.de/stpo/>, dostęp: 13.07.2023) nie zostaje uwzględniony na tej podstawie, że oskarżonemu nie można przypisać winy w popełnieniu czynu zabronionego.

²⁹ Wykonalne i niepodważalne decyzje organu administracyjnego.

³⁰ Orzeczenia sądowe i zarządzenia organów ścigania, na mocy których kończy się bez wyroku skazującego postępowanie karne z powodu udowodnionej lub niepodlegającej wykluczeniu niezdolności do bycia sędzonym z powodu choroby psychicznej, a także orzeczenia sądowe, na mocy których wnioski prokuratury o samodzielne zarządzenie środka naprawczego i zabezpieczającego, o którym mowa w art. 413 niemieckiego kodeksu postępowania karnego (*Strafprozessgesetzbuch*) nie zostaje uwzględniony na tej podstawie, że oskarżonemu nie można przypisać winy w popełnieniu czynu zabronionego.

³¹ *Gewerbeordnung*, <https://www.gesetze-im-internet.de/gewo/> (dostęp: 13.07.2023).

³² Naruszenie obowiązku opieki lub wychowania; czerpanie korzyści z prostytucji; akty ekshibicyjny-styczne; publiczne prezentowanie treści pornograficznych; rozpowszechnianie treści pornograficznych; rozpowszechnianie treści pornograficznych związanych z przemocą czy też z posługiwaniem się zwierzęciem; rozpowszechnianie, nabycie lub posiadanie treści pornograficznych z udziałem dzieci; rozpowszechnianie, nabycie lub posiadanie treści pornograficznych z udziałem młodzieży; organizowanie lub uczestniczenie w prezentowaniu treści pornograficznych z udziałem dzieci; zakazane trudnienie się prostytucją; prostytucja zagrażająca młodzieży; molestowanie seksualne; przestępstwa przeciwko wolności seksualnej popełnione we współdziałaniu z innymi osobami; naruszenie strefy intymności poprzez fotografowanie intymnych części ciała innej osoby; naruszenie strefy intymności poprzez robienie osobie poniżej 18 roku życia zdjęć jej intymnych części ciała; złe traktowanie osoby, nad którą na sprawcy ciąży obowiązek opieki; handel ludźmi; zmuszanie do prostytucji; praca przymusowa; wyzyskiwanie pracy wykonywanej przez inną osobę; wyzysk polegający na bezprawnym pozbawieniu wolności; uprowadzenie; uprowadzenie nieletniego; handel dziećmi.

W § 41 (1) BZRG wskazano, że wpisy, które nie są zawarte w zaświadczeniu o niekaralności (*Führungszeugnis*), mogą być udostępnione wyłącznie w celach informacyjnych następującym podmiotom:

1. sądom, władzom sądów, prokuraturom, przedstawicielom krajowym, o których mowa w § 5 (1) pkt 2 ustawy o Eurojust (Europejska Jednostka Współpracy Sądowej), podmiotom sprawującym nadzór zgodnie z art. 68a kodeksu karnego oraz kuratorom sądowym do celów związanych ze sprawowaniem wymiaru sprawiedliwości, a także władzom więziennym – na potrzeby systemu penitencjarnego, w tym do wglądu wszystkich osób pracujących w systemie penitencjarnym;
2. najwyższym władzom federalnym oraz władzom na poziomie landów;
3. federalnym oraz działającym na poziomie landów organom ochrony konstytucji, federalnym służbom wywiadowczym oraz służbom kontrwywiadu wojskowego w odniesieniu do powierzonych tym organom zadań z zakresu zapewnienia bezpieczeństwa;
4. organom finansowym na potrzeby prowadzenia postępowania w sprawach o przestępstwa podlegające ich jurysdykcji;
5. wydziałom dochodzeniowo-śledczym policji w celu zapobiegania przestępstwom i ścigania przestępstw;
6. organom właściwym w sprawach o nadanie obywatelstwa w celu prowadzenia postępowania w przedmiocie nadania obywatelstwa;
7. organom imigracyjnym, organom odpowiedzialnym za policyjną kontrolę ruchu granicznego oraz Federalnemu Urzędowi ds. Migracji i Uchodźców, jeżeli informacje dotyczą cudzoziemca;
8. organom właściwym w sprawach ułaskawienia w celu przeprowadzenia postępowania dotyczącego ułaskawienia;
9. organom odpowiedzialnym za wydawanie pozwolenia na posiadanie broni lub materiałów wybuchowych, za wydawanie zezwoleń na polowanie, na posiadanie niebezpiecznego psa lub za wydawanie licencji na działalność ochroniarską i kontrolę personelu ochrony;
10. Federalnemu Instytutowi do spraw Leków i Wyrobów Medycznych w ramach procedury wydawania zezwoleń zgodnie z ustawą o środkach odurzających;
11. izbom adwokackim lub stowarzyszeniom rzeczników patentowych w celu podjęcia decyzji w sprawie wpisu na listę adwokatów lub rzeczników patentowych oraz prowadzenia postępowania nadzorczego zgodnie z federalną ustawą o prawnikach, ustawą o rzecznikach patentowych, ustawą o działalności prawników europejskich w Niemczech lub ustawą o działalności europejskich rzeczników patentowych w Niemczech;
12. Federalnemu Urzędowi do spraw Bezpieczeństwa Gospodarki Odpadami Jądrowymi, Federalnemu Zarządowi Kolei oraz właściwym organom państwowym w ramach

kontroli ochrony jądrowej i radiologicznej zgodnie z ustawą o energii atomowej i ustawą o ochronie przed promieniowaniem;

13. organom ochrony lotnictwa w celu dokonania weryfikacji stosownie do treści § 7 ustawy o bezpieczeństwie w lotnictwie;
14. Centralnemu Biuru Badania Transakcji Finansowych w celu wykonania obowiązków wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy.

W § 41 (2) BZRG mowa jest o tym, że informacje o wyrokach skazujących wydanych wobec nieletnich nie mogą być udostępniane na podstawie § 41 (1) BZRG, jeśli wpis o skazaniu został już usunięty z rejestru. Taka informacja może być przekazywana wyłącznie sądom karnym i prokuraturze w celu prowadzenia postępowania karnego przeciwko danej osobie. Powyższe zastrzeżenie nie dotyczy jednak wyroków skazujących wydanych za przestępstwa, o których mowa w § 171, 174-180a, 181a, 182-184g, 184i-184l, 201a (3), art. 225, 232-233a, 234, 235 lub § 263 kodeksu karnego³³. Nie jest dopuszczalne również udzielanie informacji, o których mowa w § 5 (1) pkt 8 BZRG.

W § 41 (3) BZRG wskazano natomiast, że informacje, o których mowa w § 41 (1) i (2) BZRG mogą być udzielane wyłącznie na wyraźne żądanie. Organy wymienione w § 41 (1) muszą określić cel, dla którego potrzebują rzeczonych informacji. Pozyskane z rejestru informacje mogą być wykorzystywane wyłącznie w tym celu.

Paragraf 42 BZRG reguluje prawo do informacji na temat wpisów w rejestrze dotyczących danej osoby. Zgodnie z tym przepisem prawo do informacji, zgodnie z art. 15 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2016/679, obejmuje poinformowanie osoby, której dane dotyczą, jakie wpisy jej dotyczące znajdują się w rejestrze. Do składania wniosków i trybu postępowania stosuje się odpowiednio § 30 (1) BZRG. Jeżeli powzięcie informacji na temat wpisu do rejestru nie jest dokonywane w drodze wglądu do danych organu rejestrowego, informacje te należy przesłać do wskazanego sądu rejonowego, gdzie można osobiście się z nimi zapoznać. Jeżeli dana osoba jest objęta dozorem organu sądowego, kierownictwo podmiotu sprawującego dozór zastępuje sąd rejonowy. Jeżeli natomiast wnioskodawca zamieszkuje poza obszarem stosowania przepisów prawa niemieckiego, może on również wystąpić z wnioskiem o przesłanie informacji z rejestru do wskazanego przez siebie oficjalnego przedstawicielstwa Republiki

³³ Naruszenie obowiązku opieki lub wychowania; czerpanie korzyści z prostytucji; akty ekshibycyjne; publiczne prezentowanie treści pornograficznych; rozpowszechnianie treści pornograficznych; rozpowszechnianie treści pornograficznych związanych z przemocą czy też z posługiwaniem się zwierzęciem; rozpowszechnianie, nabycie lub posiadanie treści pornograficznych z udziałem dzieci; rozpowszechnianie, nabycie lub posiadanie treści pornograficznych z udziałem młodzieży; organizowanie lub uczestniczenie w prezentowaniu treści pornograficznych z udziałem dzieci; zakazane trudnienie się prostytucją; prostytucja zagrażająca młodzieży; molestowanie seksualne; przestępstwa przeciwko wolności seksualnej popełnione we współdziałaniu z innymi osobami; naruszenie strefy intymności poprzez fotografowanie intymnych części ciała innej osoby; naruszenie strefy intymności poprzez robienie osobie poniżej 18 roku życia zdjęć jej intymnych części ciała; złe traktowanie osoby, nad którą na sprawcy ciąży obowiązek opieki; handel ludźmi; zmuszanie do prostytucji; praca przymusowa; wyzyskiwanie pracy wykonywanej przez inną osobę; wyzysk polegający na bezprawnym pozbawieniu wolności; uprowadzenie; uprowadzenie nieletniego; handel dziećmi.

Federalnej Niemiec, gdzie może osobiście się z nimi zapoznać. Po dokonaniu sprawdzenia informacja z rejestru musi zostać zniszczona przez sąd rejonowy, instytucję sprawującą dozór lub oficjalne przedstawicielstwo Republiki Federalnej Niemiec. W celu ochrony osób, których dane dotyczą, udostępnianie informacji lub ich kopii jest niedozwolone.

W § 42a BZRG zostały uregulowane zasady udostępniania danych osobowych z rejestru określonym podmiotom w celach naukowych. Zgodnie z tym, o czym jest mowa w § 42a (1) BZRG, przekazywanie danych osobowych z rejestru uczelniom, innym instytucjom prowadzącym badania naukowe oraz organom publicznym jest dozwolone, o ile:

1. jest to niezbędne do realizacji niektórych prac naukowo-badawczych;
2. nie jest możliwe wykorzystanie w tym celu zanonimizowanych danych lub ich anonimizacja wymaga nieproporcjonalnego wysiłku i
3. interes publiczny związany z pracą badawczą znacznie przeważa nad uzasadnionym interesem osoby, której dane dotyczą.

W przepisie § 42a (1a) BZRG wskazano ponadto, że przy wważeniu proporcji pomiędzy interesem publicznym a uzasadnionym interesem osoby, której dotyczą dane osobowe, o którym to mowa w § 42a (1) pkt 3, należy w szczególności w kontekście interesu publicznego uwzględnić interes naukowy w ramach realizowanego projektu badawczego. Wielokrotnie przekazywanie danych osobowych do celów badań naukowych może być dozwolone przez rozsądny okres po wysłuchaniu Federalnego Pełnomocnika ds. Ochrony Danych i Wolności Informacji za zgodą Federalnego Ministerstwa Sprawiedliwości, jeżeli:

1. spełnione są wymagania, o których mowa w § 42a (1) pkt 1 i 2;
2. istnieje znaczne zainteresowanie opinii publicznej badaniami oraz
3. istotny interes publiczny związany z pracą badawczą znacznie przeważa nad uzasadnionym interesem osób, których dane dotyczą.

Przekazywane dane powinny być pseudonimizowane, zaś rezygnacja z pseudonimizacji jest dozwolona tylko wtedy, gdy jest to niezbędne do osiągnięcia celu badawczego. Stosuje się w tym wypadku § 42a (1) zd. 2. Przedział czasowy, którego dotyczą żądane dane, należy określić w szczególności z uwzględnieniem celu badawczego, zamierzonej pseudonimizacji danych, wagi ściganych przestępstw oraz długości ustawowych terminów usunięcia danych. Przyjmuje się, że czas na przekazanie danych, który ponad dwukrotnie wydłuża okres zatarcia skazania, zwykle nie jest już odpowiedni. Paragraf 42a (1a) zd. 1–4 stosuje się odpowiednio, jeżeli w przypadku jednorazowej transmisji dane osobowe mają zostać połączone z wcześniej przesłanymi, jeszcze niezanonimizowanymi danymi z innego projektu badawczego.

W treści § 42a (2) BZRG zagwarantowano, że dane osobowe są przekazywane wyłącznie osobom, które są urzędnikami lub osobami pełniącymi szczególne obowiązki w służbie publicznej lub które zobowiązały się do zachowania tajemnicy. Do obowiązku zachowania

poufności stosuje się odpowiednio § 1 (2), (3) i (4) pkt 2 ustawy o zobowiązaniach formalnych osób niebędących urzędnikami³⁴.

W myśl § 42a (3) BZRG dane osobowe mogą być przetwarzane wyłącznie w celu, w jakim zostały przekazane. Przetwarzanie do innych projektów badawczych lub przekazanie odbywa się na podstawie § 42a (1) i (2) i wymaga zgody organu rejestracyjnego. Paragraf 42a (1a) stosuje się odpowiednio, jeżeli dane osobowe przekazywane wielokrotnie przez organ rejestracyjny mają być ze sobą powiązane.

Szczególnie istotna jest regulacja § 42a (4), w którym to przepisie mowa jest o tym, że dane muszą być chronione przed nieuprawnionym dostępem osób trzecich. Organ prowadzący badania naukowe musi zapewnić, aby przetwarzanie danych osobowych było przestrzennie i organizacyjnie oddzielone od realizacji takich zadań administracyjnych lub celów gospodarczych, dla których dane te mogą być również istotne.

Paragraf 42a (5) BZRG stanowi natomiast, że gdy tylko cel badawczy na to pozwoli, dane osobowe mają zostać zanonimizowane. Dopóki jednak anonimizacja nie jest możliwa, informacje o cechach, dzięki którym indywidualne informacje o okolicznościach osobistych lub faktycznych można przyporządkować konkretnej lub możliwej do zidentyfikowania osobie, muszą być przechowywane oddzielnie od tych danych. Informacje te można łączyć z poszczególnymi danymi szczegółowymi tylko wtedy, gdy wymaga tego cel badawczy. Każdy, kto otrzymał dostęp do danych osobowych zgodnie z § 42a (1) i (2) BZRG może je opublikować tylko wtedy, gdy jest to niezbędne do przedstawienia wyników badań, przy czym publikacja tych danych wymaga zgody punktu rejestracji.

Zgodnie z tym, o czym jest mowa w § 42a (7), jeżeli odbiorcą danych jest podmiot niepubliczny, przepisy rozporządzenia (UE) 2016/679 mają zastosowanie również do niezautomatyzowanego przetwarzania danych osobowych, które nie są przechowywane lub nie powinny być przechowywane w systemie plików.

W myśl § 42a (8) BZRG, jeżeli organ rejestracyjny może to zrobić przy rozsądnym wysiłku, możliwe jest przeprowadzenie analizy przygotowawczej z danymi rejestrowymi.

Na uwagę zasługuje także regulacja § 42b BZRG, zgodnie z którą punkt rejestracyjny może udzielać informacji w formie zanonimizowanej organom publicznym w celu przygotowania i przeglądu przepisów prawa i ogólnych przepisów administracyjnych. W takim wypadku § 42a (8) stosuje się odpowiednio.

W § 43 BZRG wskazano natomiast, że wyższe władze federalne lub władze na poziomie landów mogą przekazywać wpisy, które nie są zawarte w zaświadczeniu o niekaralności, podległemu organowi lub organowi podlegającemu ich nadzorowi tylko wtedy, gdy jest to niezbędne dla uniknięcia niekorzystnych skutków dla rządu federalnego lub kraju

³⁴ Gesetz über die förmliche Verpflichtung nichtbeamteter Personen (Verpflichtungsgesetz), <https://www.gesetze-im-internet.de/verpflg/BJNR005470974.html> (dostęp: 17.07.2023).

związkowego lub jeżeli spełnianie w przeciwnym razie obowiązków publicznych byłoby poważnie zagrożone lub utrudnione.

W BZRG zostały uregulowane także zagadnienia związane z zatarciem skazania. Z chwilą, gdy nastąpi zatarcie skazania, wpisy o skazaniu danej osoby usuwa się z rejestru karnego. Zgodnie z § 46 (1) pkt 1 tego aktu prawnego zatarcie skazania następuje po upływie 5 lat od wykonania kary w przypadku skazania:

- a) na karę grzywny w wysokości nieprzekraczającej 90 stawek dziennych, jeżeli do rejestru nie wpisano dodatkowo kary pozbawienia wolności, kary aresztu ani kary orzeczonej wobec nieletniego;
- b) na karę pozbawienia wolności lub aresztu na czas nie dłuższy niż 3 miesiące, jeżeli do rejestru nie jest wpisana inna kara;
- c) na karę orzeczoną wobec nieletniego na czas nie dłuższy niż rok;
- d) na karę orzeczoną wobec nieletniego nie wyższą niż 2 lata, jeżeli wykonanie kary lub pozostałej części kary zostało przez sąd warunkowo zawieszane albo jeśli miało miejsce ułaskawienie;
- e) na karę orzeczoną wobec nieletniego na czas dłuższy niż 2 lata, jeżeli po upływie okresu próby pozostała część kary została darowana albo jeśli doszło do ułaskawienia;
- f) na karę orzeczoną wobec nieletniego, jeżeli kara została uchylona przez sąd albo jeśli doszło do ułaskawienia;
- g) w przypadku którego został zastosowany środek karny, z wyjątkiem zakazu wydawania prawa jazdy na zawsze i zakazu wykonywania określonej pracy na zawsze oraz w przypadku orzeczenia kary dodatkowej albo kary połączonej ze środkami wychowawczymi lub dyscyplinarnymi.

Paragraf 46 (1) pkt 1 a BZRG stanowi natomiast, że zatarcie skazania następuje po upływie 10 lat od wykonania kary w razie skazania za enumeratywnie wymienione w tym przepisie przestępstwa, tj. z § 171, § 174–180a, § 181a, § 182–184g, § 184i–184l, § 201a (3), § 225, § 232–233a, § 234, § 235 albo § 236 StGB w przypadku, gdy:

- a) chodzi o sytuacje wskazane w § 46 (1) pkt 1 lit. a–f BZRG;
- b) zalecono umieszczenie sprawcy w ośrodku leczenia uzależnień.

Zgodnie z § 46 (1) pkt 2 BZRG zatarcie skazania następuje z upływem 10 lat od wykonania kary w przypadku skazania na:

- a) grzywnę, karę pozbawienia wolności lub areszt na okres nie dłuższy niż 3 miesiące, jeżeli nie są spełnione wymagania określone w § 46 (1) pkt 1 lit. a oraz b;
- b) karę pozbawienia wolności lub areszt na okres dłuższy niż 3 miesiące, ale nie dłuższy niż rok, jeżeli wykonanie kary lub pozostałej części kary zostało warunkowo zawieszane przez sąd lub doszło do ułaskawienia i nie wykazano w rejestrze innej kary pozbawienia wolności, kary aresztu lub kary wymierzonej nieletniemu;

- c) karę pozbawienia wolności wobec nieletniego na czas dłuższy niż rok poza wypadkami wskazanymi w § 46 (1) pkt 1 lit. d-f BZRG.

Paragraf 46 (1) pkt 3 BZRG stanowi, że zatarcie skazania następuje po upływie 20 lat od wykonania kary w przypadku skazania za czyn zabroniony określony w następujących przepisach: § 174-180 oraz z § 182 StGB³⁵ – w razie skazania na karę pozbawienia wolności albo karę wymierzaną wobec nieletnich na czas przekraczający rok. W myśl natomiast § 46 (1) pkt 4 BZRG we wszystkich pozostałych przypadkach zatarcie skazania następuje z upływem 15 lat od dnia wykonania kary.

Austria

Funkcjonowanie rejestru karnego w Austrii reguluje ustawa federalna z dnia 3 lipca 1968 r. o prowadzeniu rejestrów wyroków skazujących w sprawach karnych, zwana w skrócie ustawą o rejestrach karnych z 1968 r. (*Bundesgesetz über die Evidenthaltung strafgerichtlicher Verurteilungen – Strafregistergesetz 1968*³⁶).

W § 2 ustawy wskazano, jakie informacje podlegają wpisowi do rejestru karnego. Zgodnie z § 2 (1) ustawy do rejestru karnego wpisuje się:

1. wszystkie prawomocne wyroki skazujące krajowych sądów karnych oraz orzeczenia wydane przez zagraniczne sądy karne na ich podstawie w związku z przejęciem nadzoru lub wykonania;
2. wszystkie prawomocne wyroki skazujące obywateli austriackich oraz osób, które mają miejsce zamieszkania lub zwykłego pobytu w Austrii, wydane przez zagraniczne sądy karne, jak również orzeczenia krajowych sądów karnych wydane na podstawie tych wyroków w związku z przejęciem nadzoru lub wykonania;
3. wszystkie prawomocne wyroki skazujące wydane przez zagraniczne sądy karne, na które układające się państwa zgodziły się w umowie międzynarodowej z 4 maja 1910 r. nr 116/1912 dotyczącej zwalczania rozpowszechniania treści pornograficznych, a także w umowie międzynarodowej o zwalczaniu fałszerstwa z dnia 20 kwietnia 1929 r., w umowie o ograniczeniu produkcji i uregulowaniu dystrybucji środków odurzających z dnia 13 lipca 1931 r., a także w umowie międzynarodowej o zakazie handlu kobietami z dnia 11 października 1933 r.;

³⁵ Są to niektóre przestępstwa przeciwko wolności seksualnej: wykorzystanie seksualne osoby nieporadnej, wykorzystywanie seksualne więźniów i osób przebywających w areszcie, wykorzystanie seksualne z wyzyskaniem stosunku podległości, wykorzystanie seksualne dzieci, przygotowanie do wykorzystania seksualnego dzieci, dystrybucja i posiadanie materiałów dotyczących wykorzystywania seksualnego dzieci, zgwałcenie, promowanie czynności seksualnych podejmowanych przez nieletnich.

³⁶ <https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=10002116> (dostęp: 17.07.2023).

4. wszystkie decyzje Prezydenta Federalnego dotyczące jednego z wyroków skazujących wymienionych w pkt 1–3 oraz orzeczenia krajowych sądów powszechnych dotyczące:
 - a) późniejszego uzgodnienia kary;
 - b) późniejszego powołania kuratora sądowego lub zakończenia służby kuratorskiej;
 - c) ułaskawienie skazanego, złagodzenia kary lub ustalenia na nowo jej wymiaru;
 - d) wydłużenia okresu próby;
 - e) odwołania warunkowego zawieszenia wykonania kary oraz odwołania środka związanego z darowaniem wykonania kary pozbawienia wolności;
 - f) ostatecznego odroczenia wykonania kary lub środka zabezpieczającego polegającego na pozbawieniu wolności;
 - g) odstąpienia od wykonania kary pozbawienia wolności;
 - h) warunkowego zwolnienia z wykonania kary pozbawienia wolności, warunkowego zwolnienia z wykonania środka zapobiegawczego polegającego na pozbawieniu wolności oraz informacje dotyczące ustania niebezpieczeństwa, w związku z którego zaistnieniem środek został orzeczony – § 24 (2) kodeksu karnego oraz § 157 (2) kodeksu karnego;
 - i) uchylenia warunkowego zwolnienia z wykonania kary pozbawienia wolności lub warunkowego zwolnienia z wykonania środka zapobiegawczego;
 - j) ostatecznego zwolnienia z odbywania kary;
 - k) uchylenia lub zmiany wyroku skazującego lub późniejszej decyzji;
 - l) ostatecznego odstąpienia od wymierzenia kary;
 - m) zatarcia skazania;
 - n) tymczasowego wstrzymania wykonania kary – § 133a (1) i (2) ustawy o ruchu drogowym³⁷ – oraz wykonania pozostałej części kary – art. 133a (5) ustawy o ruchu drogowym;
5. wszystkie zawiadomienia dotyczące jednego z wyroków skazujących wymienionych w pkt 1–3 wskazujące, kiedy wszystkie kary pozbawienia wolności, grzywny (przepadek i kary majątkowe) oraz środki zapobiegawcze związane z pozbawieniem wolności orzeczone wyrokiem skazującym zostały wykonane, zostały uznane za wykonane, zostały poddane rewizji lub nie mogą być już wykonane;
 6. wszelkie decyzje, zarządzenia i zawiadomienia organów innych państw dotyczące wyroków skazujących wpisanych do rejestru karnego przez zagraniczne sądy karne, które są równoważne z postanowieniami i zawiadomieniami, o których mowa w pkt 4 i 5;
 7. rozstrzygnięcia o zastosowaniu nadzoru sądowego zgodnie z § 52a kodeksu karnego oraz polecenia, o których mowa w § 51 kodeksu karnego, które zostały wydane osobie skazanej za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i samostanowieniu;

³⁷ *Straßenverkehrsgesetz*, <https://www.gesetze-im-internet.de/stvg/> (dostęp: 20.07.2023).

- 7a. rozstrzygnięcia o zastosowaniu nadzoru sądowego na podstawie § 52b kodeksu karnego oraz polecenia, o których mowa w § 51 albo § 52b (4) kodeksu karnego wydane z powodu udziału danej osoby w organizacji terrorystycznej (§ 278b kodeksu karnego), popełnienia przestępstw o charakterze terrorystycznym (§ 278c kodeksu karnego), finansowania terroryzmu (§ 278d kodeksu karnego) albo wydane na podstawie § 278e-278g, albo § 282a kodeksu karnego („sprawy karne o charakterze terrorystycznym“), z powodu czynu zabronionego lub z powodu wykazywania powiązań o charakterze antypaństwowym (§ 246 kodeksu karnego), przynależności do ruchu o charakterze antypaństwowym (§ 247a kodeksu karnego) lub powiązań z ekstremizmem motywowanym religijnie (§ 247b kodeksu karnego), albo z powodu czynów określonych w rozdziale 25 kodeksu karnego³⁸;
8. prawomocne zakazy prowadzenia działalności, o których mowa w § 220b kodeksu karnego oraz zakazy prowadzenia działalności wydane zgodnie z obowiązującymi przepisami innych państw członkowskich wraz z danymi, o których mowa w § 3 (2) pkt 1-3;
9. wszystkie prawomocne wyroki skazujące obywateli Austrii wydane przez sądy karne innych państw członkowskich Unii Europejskiej – wyłącznie w celu przekazania załącznika do informacji z rejestrów karnych (§ 9b), niezależnie od tego, czy zachowanie leżące u ich podstaw podlega karze zgodnie z prawem austriackim, a ponadto także informacje związane z tymi wyrokami skazującymi, w szczególności o osobie skazanej, rodzaju i treści wyroku skazującego oraz zakazach działalności wydanych w związku z tym wyrokiem skazującym.

W § 2 (1a) ustawy mowa jest o tym, że skazania za przestępstwo przeciwko nietykalności seksualnej i samostanowieniu, które zostały wpisane do rejestru karnego zgodnie z pkt 1-3, muszą być oznaczone oddzielnie dla celów informacyjnych stosownie do treści § 9a. Podobnie wpisy, o których mowa w § 1 pkt 9, należy oznaczyć odrębnie dla celów wskazanych w § 9b. Paragraf 2 (1b) stanowi natomiast, że wyroki skazujące za przestępstwa o charakterze terrorystycznym lub antypaństwowym, a także za czyny takie jak ludobójstwo, zbrodnie przeciwko ludzkości lub zbrodnie wojenne (pkt 7a), które zostały wpisane do rejestru karnego zgodnie z § 2 (1) pkt 1-3, muszą być oznaczone oddzielnie dla celów informacyjnych stosownie do treści § 9d.

Na uwagę zasługuje również treść § 2 (2) ustawy, w którym wskazano, że wraz z wejściem w życie tej ustawy następujące wyroki skazujące uważa się za niebyłe i nie podlegają one w związku z tym wpisowi do rejestru karnego:

³⁸ Ludobójstwo, zbrodnie przeciwko ludzkości oraz zbrodnie wojenne.

- a) wszystkie wyroki skazujące wydane przez krajowe lub zagraniczne sądy karne przed 27 kwietnia 1945 r., chyba że były to wyroki skazujące na karę śmierci albo na karę dożywotniego pozbawienia wolności;
- b) wszystkie skazania obywateli austriackich przez zagraniczne sądy karne przed 26 października 1955 r. na nie więcej niż 5 lat pozbawienia wolności;
- c) wszystkie wyroki skazujące obywateli austriackich wydane przez zagraniczne sądy wojskowe przed 26 października 1955 r.

W § 2 (3) ustawy wskazano, że wyrokiem skazującym w rozumieniu tej ustawy jest każde orzeczenie, w wyniku którego na daną osobę nałożono karę lub środek zapobiegawczy lub wydano wobec niej wyrok skazujący w trybie odpowiadającym zasadom art. 6 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności.

Zgodnie z § 3 (2) wspomnianej ustawy w rejestrze karnym zawiera się następujące dane:

1. oznaczenie sądu, który wydał orzeczenie oraz sygnaturę sprawy;
2. imię i nazwisko oraz wszystkie poprzednio używane nazwiska skazanego, datę i miejsce jego urodzenia, płeć, narodowość lub narodowości, miejsce zamieszkania i adres;
3. imiona rodziców skazanego;
4. data wydania orzeczenia w pierwszej instancji oraz data uprawomocnienia się wyroku skazującego;
5. oznaczenie przestępstwa, za które doszło do skazania oraz określenie czasu jego popełnienia;
6. wszystkie kary wymierzone przez sąd karny, z wyjątkiem przypadku lub wskazania, że kara nie została nałożona (wzmianka o odstąpieniu od wymierzenia kary);
7. informacje o wszelkich środkach zapobiegawczych związanych z pozbawieniem wolności orzeczonych przez sąd karny, a w przypadku umieszczenia w zakładzie dla przestępców z zaburzeniami psychicznymi konieczne jest zawarcie informacji, czy umieszczenie to nastąpiło na podstawie § 21 (1) lub (2) austriackiej ustawy kodeks karny (*Strafgesetzbuch*³⁹⁾⁴⁰, wskazanie, że za czyn popełniony umyślnie została wymierzona kara pozbawienia wolności w wymiarze powyżej jednego roku; informacja o wyznaczeniu kuratora sądowego; w przypadku kary pieniężnej orzeczonej w stawkach dziennych – liczbę stawek dziennych i ich wysokość, a w przypadku kar warunkowo zawieszonych lub środków zapobiegawczych – także długość wyznaczonego okresu próby; w przypadku kar terminowych – termin zakończenia ich odbywania;
8. informacja, czy sprawca popełnił któreś z przestępstw pod wpływem środka odurzającego lub uzależniającego;

³⁹ <https://www.jusline.at/gesetz/stgb> (dostęp: 12.07.2023).

⁴⁰ Przepis § 21 austriackiego kodeksu karnego został uchylony z dniem 1 marca 2023 r., co nie zostało uwzględnione w § 3 (2) pkt 6 ustawy o rejestrach karnych.

9. informacja, czy któryś z czynów stanowił przestępstwo przeciwko bezpieczeństwu w ruchu drogowym;
10. informacja, czy jest to pierwszy wyrok skazujący w stosunku do danego sprawcy, a jeśli nie jest to pierwszy wyrok skazujący – określenie liczby wcześniejszych wyroków skazujących, które zostały orzeczone za przestępstwa popełnione z wykorzystaniem takiej samej sposobności – o czym mowa w § 33 (2) oraz w § 39 austriackiego kodeksu karnego;
11. oświadczenie o wyłączeniu prawa głosu, o którym mowa w § 446a austriackiego kodeksu postępowania karnego (*Strafprozeßordnung 1975 – StPO*⁴¹).

Zgodnie z tym, o czym mowa w § 3 (2a) austriackiej ustawy o rejestrze karnym, w przypadku wyroków skazujących, o których mowa § 2 (1a) i (1b) tej ustawy⁴², Komenda Policji Państwowej w Wiedniu musi co 6 miesięcy od daty uprawomocnienia się wyroku lub po powiadomieniu o zwolnieniu z zakładu karnego aktualizować informację o miejscu zamieszkania i adresie skazanego za pomocą zautomatyzowanego zapytania w centralnej ewidencji ludności. O zmianie adresu zamieszkania powiadamia się organ właściwy w sprawach bezpieczeństwa, w którego okręgu zwolniona osoba ostatnio zamieszkiwała, a także właściwy organ w sprawach bezpieczeństwa, w którego okręgu osoba ta aktualnie przebywa ze wskazaniem danych, o których mowa w § 9a oraz § 9d ustawy⁴³.

W § 3 (3) wskazano, że jeżeli w wyroku skazującym w warunkach, o których mowa w § 31 austriackiego kodeksu karnego⁴⁴ uwzględniono wcześniejszy wyrok skazujący, należy również wykazać ten wcześniejszy wyrok z powołaniem się na § 31 kodeksu karnego⁴⁵. Z kolei w myśl § 3 (4) austriackiej ustawy o rejestrze karnym, jeżeli dana osoba została skazana za czyn, za który była już skazana za granicą, wyrok skazujący wydany za granicą również musi zostać wykazany w rejestrze karnym. Na uwagę zasługuje także regulacja § 3 (4a) omawianej ustawy, albowiem w treści tego przepisu wskazano, że równocześnie z przekazaniem karty karnej do Komendy Policji Państwowej w Wiedniu właściwy sąd, stosownie do § 2 ust. 1 ustawy o rejestrach wyborców z 1973 r.⁴⁶ lub § 2 ust. 1 europejskiej ustawy o rejestrach wyborców⁴⁷, przekazuje Komendzie informację o wydaniu orzeczenia o pozbawieniu danej osoby prawa wyborczego w rozumieniu art. 22 Kodeksu wyborczego do Krajowej Rady

⁴¹ <https://www.jusline.at/gesetz/stpo/gesamt> (dostęp: 13.07.2023).

⁴² Wyroki wydane za przestępstwa przeciwko integralności seksualnej i samostanowieniu.

⁴³ Przepisy te odnoszą się odpowiednio do danych na temat sprawców przestępstw seksualnych oraz do informacji wykazywanych w rejestrach karnych innych państw członkowskich Unii Europejskiej na temat danej osoby.

⁴⁴ <https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=bundesnormen&Gesetzesnummer=10002296> (dostęp: 17.07.2023).

⁴⁵ § 31 austriackiego kodeksu karnego dotyczy skazania osoby, która już uprzednio została skazana za inny czyn.

⁴⁶ <https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=10000535&FassungVom=2012-03-31> (dostęp: 18.07.2023).

⁴⁷ <https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=10001437> (dostęp: 18.07.2023).

z 1992 r. – NRWO⁴⁸ oraz informację o wysokości orzeczonej wobec tej osoby kary pozbawienia wolności. W ten sam sposób sąd powszechny musi powiadomić gminy w tych krajach związkowych, w których na podstawie przepisów krajów związkowych prowadzone są ich własne rejestry wyborców.

W § 3 (5) ustawy wskazano, że szczegółowe przepisy dotyczące formy kart karnych są wydawane jako oficjalne instrukcje przez ministerstwa federalne, którym powierzono wykonanie niniejszej ustawy.

Paragraf 4 (1) ustawy o rejestrze karnym stanowi, że decyzje Prezydenta Federalnego dotyczące jednego z wyroków skazujących wymienionych § 2 (1) pkt 1–3 ustawy oraz prawomocne orzeczenia krajowych sądów karnych są przekazywane Komendzie Policji Państwowej w Wiedniu przez sąd powszechny, o czym informuje się także skazanego. W zawiadomieniu tym należy wskazać wyrok skazujący, którego dotyczy decyzja lub orzeczenie, przy czym szczegółowe regulacje dotyczące formy tych zawiadomień mają być wydawane za obopólną zgodą w formie oficjalnych instrukcji przez ministerstwa federalne, którym powierzono wykonanie niniejszej ustawy.

Z § 4 (2) ustawy wynika, że informacja o wykonaniu kary pozbawienia wolności, kary majątkowej (przepadek i kary zastępcze) oraz środków zapobiegawczych związanych z pozbawieniem wolności jest przekazywana zgodnie z § 2 (1) pkt 5 ustawy Komendzie Policji Państwowej w Wiedniu przez sąd, który orzekał w pierwszej instancji. W przypadku skazania w rozumieniu § 6 (4) ustawy o zatarciu skazania z 1972 r.⁴⁹ na karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania albo z całkowitym lub częściowym zawieszeniem wykonania tej kary o momencie zwolnienia z wykonywania kary pozbawienia wolności przed wskazanym terminem należy również zawiadomić Komendę Policji Państwowej w Wiedniu.

Komenda Policji Państwowej w Wiedniu, zgodnie z treścią § 4 (3) ustawy, musi być informowana o wyrokach skazujących oraz decyzjach, dekretach i zawiadomieniach organów obcych dotyczących wyroków skazujących przez wszystkie władze krajowe i urzędy, które się o tym dowiedzą, chyba że Komenda ta otrzymała już odpowiednie powiadomienie. Stosownie do treści § 4 (4) ustawy, jeżeli władze krajowe lub właściwe urzędy dowiedzą się o śmierci osoby, której wyrok skazujący miał zostać wpisany do rejestru karnego, muszą powiadomić o tym Komendę Policji Państwowej w Wiedniu, jeśli nie mają wiedzy na temat tego, że organ ten otrzymał już odpowiednie zawiadomienie w tym zakresie.

W § 4 (5) wskazano, że sądy mają obowiązek poinformować Komendę Policji Państwowej w Wiedniu o zastosowaniu dozoru w razie skazania danej osoby za czyny skierowane

⁴⁸ *Nationalrats-Wahlordnung* <https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=bundesnormen&Gesetzesnummer=10001199> (dostęp: 18.07.2023).

⁴⁹ *Tilgungsgesetz* <https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=10002226> (dostęp: 18.07.2023).

przeciwko integralności i wolności seksualnej, jak również o orzeczonych w związku z tym skazaniem zakazach wykonywania określonych działalności, jak również o decyzjach, na mocy których kończy się wydłużony okres na zatarcie skazania.

W myśl § 5 (1) ustawy, jeżeli krajowy sąd karny poweźmie wiadomość, że nastąpiła zmiana sytuacji osobistej skazanego – zmiana danych, o których mowa w § 3 (2) pkt 2 – lub że informacje zawarte w rejestrze karnym o skazanym lub skazaniu są nieprawdziwe, albo że osoba została skazana, a nie została wpisana do rejestru karnego, musi powiadomić o tym Komendę Policji Państwowej w Wiedniu. Stosownie do § 5 (2) ustawy dyrektorzy zakładów karnych niezwłocznie po uzyskaniu wiadomości o takich okolicznościach zgłaszają je sądowi powszechnemu właściwemu do przekazania organowi powyższej informacji. Jeżeli natomiast władze lub urzędy krajowe dowiadują się o okolicznościach wskazanych w § 5 (1), są one zobowiązane powiadomić o tym Komendę Policji Państwowej w Wiedniu, jeśli nie mają wiedzy na temat tego, że organ ten otrzymał już odpowiednie powiadomienie.

W § 8 (1) ustawy wskazano, że prawa wynikające z art. 16, 17 i 18 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych mogą być wykonywane tylko w taki sposób, że każda osoba, wobec której został wydany wyrok skazujący, decyzja Prezydenta Federalnego lub jakakolwiek inna decyzja, dekret lub zawiadomienie i rozstrzygnięcie to zostało wpisane do rejestru karnego, może wystąpić z wnioskiem o stwierdzenie, że wpis ten był błędny lub niedopuszczalny i w związku z tym konieczna jest zmiana jego treści albo wpis ten powinien zostać uchylony, albo konieczne jest stwierdzenie, że skazanie uległo zatarciu. Nie dotyczy to wpisów, o których mowa w § 2 (1) pkt 9 ustawy. Stosownie do § 8 (2) wniosek, o którym mowa w § 8 (1), należy złożyć w Komendzie Policji Państwowej w Wiedniu, która to musi podjąć w tej sprawie decyzję. Jeżeli wniosek zgodnie z § 8 (1) zostanie uwzględniony w całości lub w części, wpis w rejestrze karnym musi zostać sprostowany.

W myśl § 8 (4) ustawy, jeżeli wniosek złożony zgodnie z § 8 (1) dotyczy wyroku skazującego wydanego przez zagraniczny sąd karny lub jakiegokolwiek innej związanej z nim decyzji, orzeczenia lub zawiadomienia, i jeżeli decyzja w tej sprawie nie może zostać podjęta w ciągu 6 miesięcy od daty otrzymania wniosku z przyczyn, za które wnioskodawca nie ponosi odpowiedzialności, okoliczność o toczącym się postępowaniu w sprawie wpisania przedmiotowego wyroku skazującego lub innego orzeczenia, postanowienia lub zawiadomienia w tym zakresie należy odnotować w rejestrze karnym do czasu prawomocnego rozpatrzenia wniosku, o czym wnioskodawca musi zostać poinformowany.

Paragraf 8 (5) ustawy stanowi natomiast, że w odniesieniu do przetwarzania danych osobowych zgodnie z tą ustawą nie przysługuje możliwość wniesienia sprzeciwu zgodnie z art. 21 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych. Osoby, których to dotyczy, muszą zostać o tym poinformowane w odpowiedni sposób.

W § 9 (1) ustawy wskazano, że poza przypadkami przewidzianymi w innych ustawach federalnych i umowach międzynarodowych Komenda Policji Państwowej w Wiedniu ma

obowiązek na żądanie bezpłatnie udzielić informacji z rejestru karnego o danych zarejestrowanych zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 1–6 następującym podmiotom:

1. wszystkim władzom krajowym, urzędowi policji federalnej, a w odniesieniu do członków sił zbrojnych także dowództwu wojskowemu;
2. organom państwa członkowskiego Unii Europejskiej do celów związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa, a także wszystkim organom zagranicznym, o ile obowiązuje zasada wzajemności;
- 2a. władzom państwa członkowskiego Unii Europejskiej do innych celów, pod warunkiem zachowania zasady wzajemności;
- 2b. wszystkim zagranicznym urzędowi zgodnie z przepisami rozdziału V ogólnego rozporządzenia o ochronie danych;
3. zgodnie ze szczególnymi przepisami prawa organizacjom działającym na rzecz dzieci i młodzieży w celu uniknięcia lub zapobieżenia szczególnemu zagrożeniu określonego małoletniego dziecka ze strony określonej osoby;
4. zgodnie ze szczególnymi przepisami prawa stowarzyszeniom i instytucjom zgodnie z § 220b austriackiego kodeksu karnego⁵⁰ w celu uniknięcia lub odparcia określonego zagrożenia w stosunku do osoby, która jest bezbronna z powodu słabości, choroby lub upośledzenia umysłowego.

W § 9 (2) ustawy zawarto zastrzeżenie, zgodnie z którym umowy międzyrządowe, na podstawie których wyroki skazujące krajowych sądów karnych i związane z nimi uchwały Prezydenta Federalnego oraz ostateczne orzeczenia krajowych sądów karnych mają być przekazywane obcym państwom bez specjalnego wniosku, pozostają nienaruszone.

Austriacki ustawodawca w § 9a (1) ustawy przewidział, że Komenda Policji Państwowej w Wiedniu zapewnia bezpłatne i w miarę możliwości odbywające się na odległość przekazywanie z rejestru informacji o wyrokach skazujących oznaczonych zgodnie z § 2 (1a) oraz danych zgodnie z § 2 (1) pkt 7 i 8 na rzecz:

1. sądów powszechnych w postępowaniach karnych, postępowaniach toczących się na podstawie ustawy karnej wykonawczej⁵¹, w postępowaniach w sprawach o przysposobienie dzieci oraz w sprawach o uregulowanie władzy rodzicielskiej i kontaktów osobistych między rodzicami a małoletnimi dziećmi, w sprawach o ochronę osób dorosłych oraz w postępowaniach o umieszczenie danej osoby w określonym miejscu bez jej zgody;
2. prokuratorów, organów bezpieczeństwa i służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo na potrzeby ścigania karnego oraz monitorowania dozoru sądowego i kontroli zakazów prowadzenia określonych działalności;

⁵⁰ § 220b austriackiego kodeksu karnego dotyczy zakazów prowadzenia określonych działalności w razie skazania za poszczególne przestępstwa.

⁵¹ *Strafvollzugsgesetz*, <https://www.gesetze-im-internet.de/stvollzg/BJNR005810976.html> (dostęp: 19.07.2023).

3. organów ścigania do celów egzekwowania prawa;
4. organów bezpieczeństwa i służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo w celu zapobiegania i obrony przed niebezpiecznymi atakami oraz
5. sądów, prokuratorów i organów bezpieczeństwa państwa członkowskiego Unii Europejskiej w prowadzonych przez nie postępowaniach karnych, jak również
6. innych zagranicznych sądów, prokuratury i organów bezpieczeństwa w postępowaniu karnym zgodnie z przepisami rozdziału V ogólnego rozporządzenia o ochronie danych.

W § 9a (2) ustawy Komenda Policji Państwowej w Wiedniu jest zobowiązana, zgodnie ze specjalnymi przepisami prawa, udzielać informacji o wyrokach skazujących zgodnie z § 2 (1a) oraz danych zgodnie z § 2 (1) pkt 7 i 8⁵² następującym podmiotom:

1. organom do spraw opieki nad dziećmi i młodzieżą, władzom szkolnym, służbom i wydziałom kadrowym samorządu terytorialnego w związku z zatrudnianiem osób w placówkach opiekuńczych, wychowawczych lub kształcących dzieci i młodzież oraz do oceny przydatności kandydatów na rodziców zastępczych oraz na przysposabiających;
2. stowarzyszeniom i instytucjom zgodnie z § 22ob austriackiego kodeksu karnego w związku z zatrudnieniem osób do opieki i wsparcia osób bezbronnych/nieporadnych.

Ograniczenia informacyjne określone w art. 6 ustawy o zatarciu skazania nie mają zastosowania do informacji wskazanych w (1) i (2).

Stosownie do tego, o czym mowa w § 9b (1) w odniesieniu do pozostałych państw członkowskich Unii Europejskiej do informacji z rejestru karnego (§ 9 i § 9a) należy dołączyć załącznik dotyczący wszystkich danych zarejestrowanych zgodnie z § 2 (1) pkt 9. Informacji udziela się na formularzu określonym w załączniku IX do ustawy federalnej o współpracy wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych z państwami członkowskimi Unii Europejskiej (EU-JZG)⁵³. Dodawanie tłumaczenia nie jest konieczne.

Informacji należy udzielić niezwłocznie, najpóźniej jednak w ciągu 10 dni roboczych od otrzymania wniosku. Jeżeli Komenda Policji Państwowej w Wiedniu potrzebuje dalszych informacji w celu zidentyfikowania osoby, której dotyczy wnioski, musi niezwłocznie skonsultować się z organem centralnym wnioskującego państwa członkowskiego, aby móc udzielić żądanych informacji w ciągu 10 dni roboczych od otrzymania dalszych informacji.

W § 9b (3) ustawy wskazano, że jeżeli organ centralny państwa skazania poinformował Komendę Policji Państwowej w Wiedniu, że informacje z rejestrów karnych nie mogą być przekazywane do celów innych niż postępowanie karne, informacje te muszą być odpowiednio oznaczone. W takim przypadku wnioskujące państwo członkowskie powinno zostać skierowane do państwa skazania w celu uzyskania dalszych informacji.

⁵² Dane dotyczące sprawców przestępstw seksualnych oraz zakazów prowadzenia określonych działalności orzeczonych wobec osób skazanych za te przestępstwa.

⁵³ <https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=20003339> (dostęp: 19.07.2023).

Zgodnie z tym, o czym jest mowa w § 9c ustawy, Komenda Policji Państwowej w Wiedniu jest zobowiązana przekazywać wnioski organów krajowych o uzyskanie informacji z rejestrów karnych innego państwa członkowskiego organowi centralnemu kraju pochodzenia danej osoby i przekazywać otrzymane informacje organowi wnioskującemu.

Stosownie do § 9d (1) Komenda Policji Państwowej w Wiedniu zapewnia bezpłatne i w miarę możliwości odbywające się na odległość przekazywanie z rejestru informacji o sprawach karnych o charakterze terrorystycznym i antypaństwowym oraz o ludobójstwie, zbrodniach przeciwko ludzkości, zbrodniach wojennych na rzecz następujących podmiotów:

1. sądów powszechnych w postępowaniu karnym i postępowaniu na podstawie ustawy karnej wykonawczej;
2. prokuratorów, organów bezpieczeństwa i służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo w celu ścigania karnego, monitorowania dozoru sądowego i wykonywania decyzji zgodnie z § 52b (4) kodeksu karnego;
3. organów ścigania powołanych do celów egzekwowania prawa;
4. organów bezpieczeństwa i służb powołanych do zapewnienia bezpieczeństwa w celu zapobiegania i obrony przed niebezpiecznymi atakami;
5. urzędów właściwych w sprawach o odmowę zezwolenia na utworzenie lub rozwiązanie stowarzyszenia, odmowę zezwolenia na zorganizowanie zgromadzenia, wydawania lub odmowy wydania dokumentu podróży, wydawania lub odmowy wydania pozwolenia pirotechnicznego, udzielania pozwoleń na podstawie ustawy o pirotechnice⁵⁴ albo ustawy o materiałach wybuchowych⁵⁵, a także organom właściwym do wydawania zezwoleń na posiadanie broni;
6. sądów, prokuratorów i organów bezpieczeństwa państwa członkowskiego Unii Europejskiej w postępowaniu karnym oraz
7. innych sądów zagranicznych, prokuratury i organów bezpieczeństwa w postępowaniu karnym zgodnie z przepisami rozdziału V ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych w zakresie informacji o wyrokach skazujących oznaczonych zgodnie z § 2 (1b) oraz danych zgodnie z § 2 (1) pkt 7a.

W § 9d (2) ustawy wskazano, że Komenda Policji Państwowej w Wiedniu jest zobowiązana zgodnie z przepisami prawa udzielać informacji o wyrokach skazujących stosownie do art. 2 (1b) oraz informacji na temat danych, o których mowa w art. 2 (1) pkt 7a ustawy następującym podmiotom:

1. działom personalnym urzędów wojewódzkich w związku z zatrudnieniem osób;

⁵⁴ *Pyrotechnikgesetz*, <https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=20006629> (dostęp: 20.07.2023).

⁵⁵ *Sprengmittelgesetz 2010*, <https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=20006570> (dostęp: 20.07.2023).

2. pracodawcom w obszarze infrastruktury krytycznej – § 74 (1) pkt 11 austriackiego kodeksu karnego – lub z obszaru bezpieczeństwa – § 129 ustawy o prowadzeniu działalności gospodarczej⁵⁶.

W § 9d (3) ustawy wskazano natomiast, że ograniczenia informacyjne określone w art. 6 ustawy o zatarciu skazania nie mają zastosowania do informacji wskazanych w (1) i (2).

W § 10 ustawy uregulowano zagadnienia związane z wydawaniem zaświadczeń z rejestru karnego. Zgodnie z (1) wspomnianego przepisu burmistrz, na obszarze gminy, dla której Komenda Główna Policji jest jednocześnie organem bezpieczeństwa pierwszej instancji, Komenda Główna Policji, a także austriackie organy przedstawicielskie za granicą, na wniosek, na podstawie dokumentów zebranych w Komendzie Policji Państwowej w Wiedniu wydają zaświadczenia o skazaniu wnioskodawcy wykazanym w rejestrze karnym, z wyłączeniem danych, o których mowa w § 2 (1) pkt 7, 7a, 8 oraz 9. Podmioty te wydają także zaświadczenia, w których stwierdza się, że w rejestrze karnym brak jest informacji o wydanym wobec danej osoby wyroku skazującym (wówczas wydawane jest zaświadczenie o niekaralności).

Paragraf 10 (1a) przewiduje natomiast, że na specjalny wniosek należy wydać zaświadczenie o karalności za czyny skierowane przeciwko dobru dzieci i młodzieży stosownie do § 2 (1a) ustawy, informacje o danych zgodnie z § 2 (1) pkt 7 i 8 lub o tym, że w rejestrze karnym brak jest takich wyroków skazujących lub wpisów. Istotne jest również to, że ograniczenia informacyjne określone w § 6 ustawy o zatarciu skazania nie mają zastosowania do rzeczonego zaświadczenia o niekaralności.

Do wniosku, o którym mowa w § 10 (1a) ustawy, wnioskodawca dołącza pisemne wezwanie do przedłożenia zaświadczenia, w którym wystawca wezwania potwierdza, że zaświadczenie to jest wymagane do badania predyspozycji danej osoby do wykonywania określonej działalności zawodowej lub działalności o cechach wolontariatu w zakresie nadzoru, opieki, wychowania lub edukacji małoletnich.

W § 10 (1c) przewidziano natomiast, że na specjalny wniosek może zostać wydane zaświadczenie z rejestru na potrzeby opieki zawierające informacje stosownie do § 2 (1a) ustawy, informacje o danych zgodnie z § 2 (1) pkt 7 i 8 lub o tym, że w rejestrze karnym brak jest takich wyroków skazujących lub wpisów. Istotne jest również to, że ograniczenia informacyjne określone w § 6 ustawy o zatarciu skazania nie mają zastosowania do rzeczonego zaświadczenia o niekaralności. Do wniosku, o którym mowa w § 10 (1c), wnioskodawca dołącza pisemne wezwanie do przedłożenia zaświadczenia, w którym wystawca wezwania potwierdza, że zaświadczenie to służy do badania przydatności danej osoby do wykonywania określonej działalności zawodowej lub działalności mającej cechy wolontariatu, w zakresie opieki i wsparcia osób bezbronnych (o czym mowa w § 22ob austriackiego kodeksu karnego).

⁵⁶ *Gewerbeordnung*, <https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=10007517> (dostęp: 20.07.2023).

W § 10 (1e) austriacki ustawodawca przewidział, że na specjalny wniosek możliwe jest wydanie zaświadczenia o niekaralności w sprawach karnych o charakterze terrorystycznym i antypaństwowym oraz ludobójstwa, zbrodni przeciwko ludzkości oraz zbrodni wojennych, zawierające informacje, o których mowa w § 2 (1) pkt 7a albo informację o tym, że w rejestrze karnym brak jest tego rodzaju wpisów o skazaniu. Ograniczenia informacyjne określone w § 6 ustawy o zatarciu skazania nie mają zastosowania do rzeczonożego zaświadczenia o niekaralności. Do wniosku, o którym mowa w § 10 (1e), wnioskodawca dołącza pisemne wezwanie do przedłożenia zaświadczenia, w którym wystawca wezwania potwierdza, że zaświadczenie to służy do badania przydatności danej osoby do wykonywania określonej działalności w następujących dziedzinach:

1. w zakresie infrastruktury krytycznej – § 74 (1) pkt 11 austriackiego kodeksu karnego – produkcji, przetwarzania lub handlu materiałami wybuchowymi – § 13 i § 19 ustawy o materiałach wybuchowych – nabywania, przekazywania, posiadania lub używania ograniczonych prekursorów materiałów wybuchowych – § 10 ustawy o chemikaliach⁵⁷;
2. w zakresie działalności polegającej na wyburzaniu obiektów – § 132 ustawy o prowadzeniu działalności gospodarczej – działalności o charakterze pirotechnicznym – § 107 ustawy o prowadzeniu działalności gospodarczej – działalności związanej z ochroną – § 129 ustawy o prowadzeniu działalności gospodarczej – oraz działalności związanej z wytwarzaniem broni palnej – § 139 ustawy o prowadzeniu działalności gospodarczej.

Właściwe miejscowo w zakresie wydania zaświadczenia są organy działające na obszarze miejsca pobytu wnioskodawcy. Wniosek podlega odrzuceniu, jeżeli wnioskodawca nie jest w stanie potwierdzić swojej tożsamości. Wniosek podlega ponadto odrzuceniu, jeżeli wnioskodawca jest poszukiwany w celu ustalenia miejsca jego pobytu, dokonania jego zatrzymania lub aresztowania. Informacje, o których mowa w art. 15 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych, przekazywane są w formie zaświadczenia o niekaralności. Jeżeli natomiast obowiązujące przepisy federalne odnoszą się do zaświadczeń o dobrym obyczaju, dobrej reputacji lub dobrym postępowaniu, zaświadczenia, o których mowa w § 10 (1) ustawy, zastępują je.

W § 10a ustawy zostały uregulowane kwestie związane z wydawaniem zaświadczeń z rejestru karnego dla obywateli innych państw członkowskich Unii Europejskiej. Paragraf 10a (1) ustawy stanowi, że jeżeli wniosek o wydanie zaświadczenia o niekaralności składa obywatel innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, właściwy organ postępuje zgodnie z § 10 ustawy. W razie złożenia wniosku o wydanie zaświadczenia z rejestru karnego przez obywatela innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej Komenda Policji Państwowej w Wiedniu jest zobowiązana również skontaktować się z organem centralnym kraju pochodzenia wnioskodawcy w celu uzyskania informacji z rejestru karnego tego kraju,

⁵⁷ *Chemikaliengesetz*, <https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=10011071> (dostęp: 20.07.2023).

korzystając z formularza zgodnego z załącznikiem IX do EU-JZG⁵⁸. Informacje dostarczone przez kraj pochodzenia muszą zostać przekazane osobie zainteresowanej. W § 10a (2) ustawy wskazano, że w przypadku braku reakcji ze strony kraju pochodzenia w ciągu 2 miesięcy od złożenia wniosku o udzielenie informacji, Komenda Policji Państwowej w Wiedniu musi poinformować osobę zainteresowaną, że państwo pochodzenia, do którego się zwrócono, nie przekazało żadnych informacji z krajowego rejestru karnego. W myśl § 10a (3) organy odpowiedzialne zgodnie z § 10 ustawy za wydanie zaświadczenia o niekaralności są obowiązane współdziałać w związku z wnioskiem o udzielenie informacji z organami kraju pochodzenia wnioskodawcy, w szczególności przy ustalaniu tożsamości osoby wnioskującej o wydanie zaświadczenia z krajowego rejestru karnego. Właściwe miejscowo w zakresie współpracy są w pierwszej kolejności organy funkcjonujące na obszarze miejsca zamieszkania wnioskodawcy na terenie Austrii. W przypadku braku miejsca zamieszkania na terenie Austrii właściwe są organy funkcjonujące na obszarze ostatniego miejsca zamieszkania wnioskodawcy na terytorium Austrii, a jeśli brak takiego miejsca – właściwe są organy funkcjonujące na obszarze ostatniego miejsca pobytu wnioskodawcy na terytorium Austrii.

W myśl § 10b (1) ustawy Komenda Policji Państwowej w Wiedniu jest zobowiązana odpowiedzieć na wnioski organów centralnych innych państw członkowskich Unii Europejskiej o kwerendę w rejestrze karnym w celu udzielenia informacji na temat obywatela Austrii w ciągu 20 dni roboczych od otrzymania takiego wniosku. Należy uwzględnić ograniczenia treści zawarte w § 10 (1) w odniesieniu do danych zgodnie z § 2 (1) pkt 7–9 oraz powodów odrzucenia określony w § 10 (3) ustawy. Paragraf 10b (2) ustawy stanowi, że jeżeli organy centralne innych państw członkowskich Unii Europejskiej zwracają się o kwerendę z rejestru karnego za zgodą danej osoby, ponieważ osoba ta chce wykonywać działalność zawodową lub działalność o charakterze wolontariatu, która obejmuje głównie nadzór, opiekę lub edukację małoletnich lub opiekę i wsparcie osób bezbronnych (§ 20b austriackiego kodeksu karnego), informacje o wyrokach skazujących, o których mowa w § 2 (1a) ustawy oraz dane zgodnie z § 2 (1) pkt 7 i 8 ustawy należy przekazać w ciągu 10 dni roboczych od otrzymania wniosku. Powody odrzucenia wniosku, o których mowa w § 10 (3) ustawy, oraz ograniczenia informacyjne zgodnie z § 6 ustawy o zatarciu skazania nie są brane pod uwagę. Paragraf 10 (1b) i (1d) nie znajdują w tym wypadku zastosowania.

Na uwagę zasługuje także regulacja zawarta w § 11 ustawy. Zgodnie bowiem z § 11 (1) ustawy wyroki skazujące wydane wobec danej osoby oraz związane z nimi uchwały, decyzje i dekrety nie mogą być umieszczane w informacjach lub zaświadczeniach w rozumieniu § 9, 9a, 9d i 10, jeżeli od śmierci tej osoby minęło 5 lat lub osoba ta ukończyła 90 lat. Zgodnie z § 11 (2) ustawy zakazy zawarte w innych ustawach dotyczące umieszczania niektórych wyroków skazujących w informacjach lub zaświadczeniach w rozumieniu § 9, 9a, 9d

⁵⁸ Ustawa federalna o współpracy wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych z państwami członkowskimi Unii Europejskiej.

i 10 pozostają nienaruszone. Z § 11 (3) ustawy wynika, że usunięcie informacji na temat zagranicznych wyroków skazujących zgodnie z prawem państwa, w którym wydano taki wyrok skazujący, musi zostać uwzględnione w informacjach i zaświadczeniach, gdy tylko Komenda Policji Państwowej w Wiedniu zostanie powiadomiona o takim usunięciu w drodze dokumentu publicznego.

W § 11 (4) ustawy wskazano, że jeżeli w rejestrze karnym nie ma wyroków skazujących lub tylko takie wyroki skazujące, których nie można ująć w informacji lub zaświadczeniu, informacja lub zaświadczenie musi mieć następujące brzmienie: „W rejestrze karnym Republiki Austrii – prowadzonym przez Komendę Policji Państwowej w Wiedniu – nie widnieje żaden wyrok skazujący”.

Stosownie do § 11 (4a) ustawy, jeżeli w rejestrze karnym brak jest informacji o wyrokach skazujących lub wpisach w rozumieniu § 10 (1a) i (7) oraz (8) ustawy, informacja lub zaświadczenie musi mieć następujące brzmienie:

W rejestrze karnym Republiki Austrii – prowadzonym przez Komendę Policji Państwowej w Wiedniu – nie widnieje wyrok skazujący wydany na podstawie § 2 (1a) ustawy o rejestrach karnych z 1968 r., jak również brak jest wpisów zgodnie z § 2 (1) pkt 7 i 8 ustawy o rejestrach karnych z 1968 r. (Nadzór sądowy nad sprawcami przestępstw seksualnych i sprawców przemocy na tle seksualnym, odpowiednie instrukcje lub zakazy działalności).

W § 11 (4b) wskazano natomiast, że jeżeli w rejestrze karnym brak jest informacji o wyrokach skazujących lub wpisach w rozumieniu § 10 (1e) ustawy, informacja lub zaświadczenie musi mieć następujące brzmienie: „W rejestrze karnym Republiki Austrii – prowadzonym przez Komendę Policji Państwowej w Wiedniu – nie widnieje żaden wyrok skazujący wydany na podstawie § 2 (1b) ustawy o rejestrach karnych z 1968 r. za przestępstwo o charakterze terrorystycznym i antypaństwowym oraz za ludobójstwo, zbrodnie przeciwko ludzkości oraz zbrodnie wojenne”.

Stosownie do § 11 (6) ustawy dane osobowe uzyskane od właściwych organów innych państw członkowskich Unii Europejskiej, zgodnie z § 9c i § 10a (1), mogą być przetwarzane wyłącznie w celu, w jakim wystąpiono z wnioskiem o ich udzielenie.

Z treści § 11a ustawy wynika, że Komenda Policji Państwowej w Wiedniu jest zobowiązana możliwie jak najszybciej powiadomić organ centralny kraju pochodzenia osoby skazanej oraz, jeżeli wie, że skazany jest obywatelem kilku państw członkowskich, organy centralne odpowiedniego kraju pochodzenia o wszelkich wyrokach skazujących wpisanych do rejestru karnego dotyczących ich obywateli, a także o późniejszych zmianach lub wykreśleniach takich wpisów. Wnioski organu centralnego kraju pochodzenia w indywidualnych przypadkach o przekazanie odpisu wyroku, na którym oparty jest wpis do rejestru, oraz o dostarczenie dodatkowych informacji należy przekazać do sądu powszechnego, który wydał orzeczenie w pierwszej instancji celem umożliwienia mu dalszego działania.

Estonia

Zgodnie z estońską ustawą o bazie danych rejestrów karnych (*Karistusregistri seadus*⁵⁹), a ściślej z jej § 6, informacje dotyczące ukarania osób wprowadza się do bazy na podstawie następujących orzeczeń sądowych i decyzji funkcjonariuszy:

1. prawomocnego wyroku skazującego w sprawie karnej;
2. prawomocnego orzeczenia organu pozasądowego lub orzeczenia sądu o wymierzeniu kary w sprawie o wykroczenie, z wyjątkiem orzeczenia organu pozasądowego w postępowaniu pouczającym/upominającym;
3. orzeczenia sądu nakazującego przymusowe leczenie psychiatryczne osoby;
4. (uchylony);
5. orzeczenia lub postanowienia sądu lub organu pozasądowego wydane w oparciu o rozstrzygnięcia, o których mowa w § 6 pkt 1–3 ustawy, zawierającego informacje określone w § 12⁶⁰ niniejszej ustawy;
6. uchwały prezydenta w sprawie rozpatrzenia wniosku o ułaskawienie skazanego;
7. wyroku skazującego wydanego w sprawie karnej za granicą przeciwko obywatelowi estońskiemu lub cudzoziemcowi posiadającemu zezwolenie na pobyt lub prawo pobytu w Estonii – jeżeli informacja o ukaraniu tej osoby została przekazana przez obce państwo lub sąd estoński uznał wyrok skazujący.

Zgodnie z § 7 ustawy dane wprowadzone do bazy rejestru karnego są jawne, za wyjątkiem przypadków przewidzianych przepisami prawa. Dane te są przetwarzane wyłącznie na warunkach i w trybie przewidzianym przepisami prawa. W § 8 ustawy wskazano, że językiem, w którym prowadzona jest baza danych rejestru karnego, jest język estoński. Dokumenty wymagane do dokonania wpisu do rejestru karnego, które nie są sporządzone w języku estońskim, należy przedłożyć podmiotowi prowadzącemu bazę danych wraz z tłumaczeniem na język estoński. W przypadkach przewidzianych w przepisach prawa Unii Europejskiej informacje mogą być przekazywane do bazy danych rejestru karnego także w innym języku.

W myśl § 12 (1) ustawy do rejestru karnego podlegają wpisowi następujące dane osobowe osoby fizycznej:

1. imię i nazwisko,
2. osobisty numer identyfikacyjny lub data urodzenia,
3. płeć,
4. obywatelstwo,
5. adres zamieszkania,
6. miejsce urodzenia,
7. dawne imię i nazwisko oraz osobisty kod identyfikacyjny osoby,

⁵⁹ <https://www.riigiteataja.ee/en/eli/501042019021/consolide> (dostęp: 17.05.2022).

⁶⁰ W przepisie tym zostały szczegółowo wymienione dane podlegające wpisowi do rejestru.

8. imię i nazwisko rodzica danej osoby, jeżeli dane zostały wprowadzone do bazy przez państwo obce.

Zgodnie z § 12 (2), w przypadku zmiany danych osobowych, w bazie należy wskazać nowe dane osobowe oraz datę dokonania zmiany.

W § 12 (3) ustawy wskazano nadto, że w przypadku cudzoziemca lub osoby nieposiadającej numeru identyfikacyjnego w bazie umieszcza się:

1. datę i miejsce urodzenia tej osoby,
2. imię i nazwisko oraz numer dokumentu tożsamości.

W § 12 (4) mowa jest o tym, jakie informacje odnoszące się do kary orzeczonej wobec osoby fizycznej zamieszcza się w rejestrze karnym. Informacje te są następujące:

1. nazwa sądu, który wydał wyrok, postanowienie lub orzeczenie w sprawie karnej lub w sprawie o wykroczenie, nazwa organu pozasądowego, który wydał orzeczenie w sprawie o wykroczenie, data wydania orzeczenia lub postanowienia oraz sygnatura sprawy karnej lub wykroczeniowej;
- 1¹. data popełnienia przestępstwa;
2. przepis kodeksu karnego lub innej ustawy, które odnoszą się do przestępstwa, za którego popełnienie dana osoba została skazana;
3. rodzaj i wysokość kary wymierzonej danej osobie za przestępstwo lub występki;
4. data uprawomocnienia się wyroku, decyzji lub postanowienia;
5. czas, jaki dana osoba spędziła w tymczasowym areszcie przed wydaniem orzeczenia sądu;
6. kara zastępcza, kara łączna lub podstawa i termin odstąpienia od wymierzenia kary;
7. termin zapłaty kwoty kary pieniężnej lub grzywny;
8. data wykonania prac społecznych;
9. data zakończenia wykonywania kary pozbawienia wolności lub aresztu;
10. podstawa nałożenia i data zakończenia okresu próby;
11. podstawa i termin zwolnienia z wykonywania kary pozbawienia wolności oraz określenie odbytej części kary;
12. data rozpoczęcia i zakończenia stosowania wobec danej osoby przymusowego leczenia psychiatrycznego;
13. data rozpoczęcia i zakończenia leczenia osoby uzależnionej od narkotyków lub kompleksowego leczenia sprawców przestępstw seksualnych;
14. (uchylony);
15. data wejścia w życie uchwały Prezydenta o ułaskawieniu danej osoby.

W § 12 (5) ustawy wskazano z kolei, że dane dotyczące osoby prawnej podlegające wpisowi do rejestru karnego to:

1. nazwa osoby prawnej,
2. adres jej siedziby,

3. numer ewidencyjny lub, w przypadku zagranicznej osoby prawnej nieposiadającej numeru ewidencyjnego, numer lub sekwencja znaków uznawana za równoważną numerowi ewidencyjnemu.

W myśl § 12 (6) ustawy informacje dotyczące kar nałożonych na osobę prawną są następujące:

1. nazwa sądu, który wydał wyrok, postanowienie lub orzeczenie w sprawie karnej lub w sprawie o wykroczenie, nazwa organu pozasądowego, który wydał orzeczenie w sprawie o wykroczenie, data wydania orzeczenia lub postanowienia oraz numer sprawy karnej lub wykroczeniowej;
- 1¹. data popełnienia przestępstwa lub wykroczenia;
2. przepis kodeksu karnego lub innej ustawy, który odnosi się do przestępstwa, za którego popełnienie doszło do wymierzenia kary w stosunku do osoby prawnej;
3. rodzaj i wysokość kary nałożonej na osobę prawną za przestępstwo lub wykroczenie;
4. data uprawomocnienia się wyroku, decyzji lub postanowienia;
5. kara zastępcza, kara łączna lub podstawa i termin odstąpienia od wymierzenia kary;
6. termin zapłaty kwoty kary pieniężnej lub grzywny;
7. data uprawomocnienia się orzeczenia o przymusowym rozwiązaniu osoby prawnej.

Zgodnie z tym, o czym jest mowa w § 15 (1) ustawy, każdy ma prawo do uzyskania z bazy danych rejestru karnego informacji dotyczących siebie lub dowolnej osoby prawnej. W przypadku żądania danych innej osoby w zapytaniu należy wskazać podstawę prawną lub cel żądania takich danych.

W § 15 (2) ustawy wskazano natomiast, że dane są udostępniane z bazy danych rejestru karnego na podstawie zapytania zawierającego:

1. oznaczenie osoby, której dane dotyczą;
- 1¹. wskazanie podstawy prawnej lub celu żądania danych, jeżeli żądane są dane dotyczące innej osoby;
2. imię i nazwisko oraz osobisty kod identyfikacyjny wnioskodawcy, a w przypadku braku osobistego kodu identyfikacyjnego wnioskodawcy – jego data urodzenia;
3. w przypadku występowania z wnioskiem o dane z rejestru karnego w imieniu osoby prawnej należy również podać nazwę i numer ewidencyjny osoby prawnej lub, w przypadku zagranicznej osoby prawnej nieposiadającej numeru ewidencyjnego, cyfrę lub sekwencję znaków uważaną za równoważną z numerem ewidencyjnym;
4. adres lub adres e-mail wnioskodawcy;
5. imię i nazwisko oraz numer dokumentu tożsamości wnioskodawcy;
6. podpis w przypadku wniosków papierowych, a w przypadku wniosków składanych drogą elektroniczną – podpis elektroniczny.

W § 15 (3) ustawy wskazano, że dane metrykalne dotyczące małoletniego, dane pochodzące z archiwum bazy danych oraz dane pozyskane z innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej są udostępniane na warunkach i w trybie przewidzianym w tej ustawie.

Zgodnie natomiast z § 16 ustawy zabrania się żądania od danej osoby danych dotyczących tej osoby znajdujących się w bazie danych lub archiwach bazy danych rejestru karnego. Każda osoba ma jednakże prawo upoważnić inną osobę do dokonania zapytania dotyczącego danych zawartych w bazie rejestru karnego, które tej osoby dotyczą.

W § 17 ustawy wskazano, jakie informacje zawiera wyciąg z rejestru karnego. Przede wszystkim w przepisie tym wskazano, że taki wyciąg zawiera oznaczenie adresata i datę sporządzenia wyciągu. Wydawany jest on w formie papierowej lub elektronicznej. Wyciągi w formie elektronicznej są wydawane za pośrednictwem systemu akt elektronicznych. W przypadku żądania danych w formie papierowej lub e-mailem dane są udostępniane w ciągu 2 dni roboczych od dnia otrzymania żądania. Wyciągi z bazy danych wydawane w formie papierowej powinny być opatrzone pieczęcią bazy danych oraz podpisem upoważnionego przedstawiciela podmiotu prowadzącego bazę danych rejestru karnego. Wyciągi z bazy przesyłane pocztą elektroniczną muszą być podpisane elektronicznie przez upoważnionego przedstawiciela podmiotu prowadzącego bazę danych rejestru karnego. Dane dotyczące zapytań kierowanych w odniesieniu do osób wpisanych do bazy oraz dane dotyczące wydawania wyciągów z bazy są przechowywane w bazie przez okres 2 lat.

W art. 18 (1) ustawy wskazano, że dane zamieszczone w bazie danych rejestru karnego są udostępniane jako powiadomienia/komunikaty z bazy danych i są one następujące:

1. wyciąg z bazy danych;
2. zawiadomienie stwierdzające, że dana osoba nie została wpisana do bazy danych;
3. zawiadomienie stwierdzające, że wobec danej osoby nie zostały orzeczone żadne kary, jeżeli dane dotyczące tej osoby zawarte w bazie są wyłącznie danymi archiwalnymi.

Zgodnie z § 18 (2) ustawy danych wymienionych w § 12 (1) pkt 4–8, w (3) pkt 2 oraz w (4) pkt 12–14 niniejszej ustawy nie wskazuje się w wyciągu z bazy danych dotyczącym osób fizycznych. Paragraf 18 (3) stanowi natomiast, że w wyciągu z bazy danych dotyczących osób fizycznych nie zamieszcza się informacji o karach wymierzonych za wykroczenia, jeżeli osoba ta została ukarana grzywną w wysokości nieprzekraczającej 50 stawek dziennych grzywny, z wyjątkiem przypadku, gdy osoba fizyczna wielokrotnie popełniała wykroczenia lub jeżeli oprócz grzywny nałożono na nią również karę dodatkową.

Jeżeli dana osoba występuje z zapytaniem o dane zawarte w rejestrze karnym, które dotyczą jej samej, lub jeżeli osobą dokonującą zapytania jest osoba określona w § 19 (1) ustawy lub osoba określona w § 20 (1) tej ustawy, wszystkie dane określone w § 12 tej ustawy zamieszcza się w wyciągu z bazy danych rejestru karnego.

Zgodnie z § 19 ustawy następujące osoby mają prawo do otrzymania danych określonych w § 12 (1)–(4) tej ustawy dotyczących małoletnich:

1. przedstawiciel ustawowy małoletniego w sprawie reprezentowanego małoletniego;
2. sąd w celu rozpoznania sprawy będącej przedmiotem postępowania;
3. organ prowadzący dochodzenie oraz prokuratura w sprawie karnej będącej przedmiotem postępowania;
4. pozasądowy organ do rozpoznawania sprawy o wykroczenie będącej w toku;
5. organ władzy państwowej w celu wykonywania funkcji przewidzianych w ustawie lub aktach prawnych wydanych na podstawie ustawy;
6. Kancelaria Prezydenta w celu wykonywania funkcji przewidzianych ustawą;
7. dział rejestracji sądu hrabstwa Tartu w celu dokonania zgodnych z prawem wpisów do baz danych;
8. pracodawca w celu weryfikacji spełniania przez daną osobę wymagań przewidzianych prawem przy zatrudnianiu tej osoby;
9. właściwy organ zagraniczny na podstawie prawa Unii Europejskiej lub umowy międzynarodowej;
10. notariusz w celu weryfikacji danych osoby ubiegającej się o sporządzenie na jej rzecz aktu notarialnego;
11. kurator sądowy w celu wykonywania funkcji przyznaných mu przez ustawę.

W myśl § 19 (2) ustawy udostępnienie danych z bazy następuje na podstawie zapytania, w którym podane są dane określone w § 15 (2) niniejszej ustawy oraz podstawa prawna ich otrzymania. Paragraf 19 (3) przewiduje z kolei, że w przypadku wystąpienia o udzielenie informacji na temat wyroku skazującego wydanego wobec małoletniego oskarżonego na warunkach i w trybie przewidzianym w kodeksie postępowania karnego dane z rejestru karnego zostaną udostępnione z bazy danych w tym zakresie w trybie przewidzianym w § 18 przedmiotowej ustawy.

Stosownie do treści § 20 (1) ustawy następujące podmioty mają prawo do uzyskania danych z archiwum bazy danych:

1. każda osoba w zakresie danych jej dotyczących;
2. przedstawiciel ustawowy małoletniego w sprawie reprezentowanego małoletniego;
3. organ śledczy w celu prowadzenia postępowania przygotowawczego w sprawie karnej;
4. Rząd Estonii, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, organy policji i Zarząd Policji Bezpieczeństwa w celu prowadzenia postępowań przewidzianych w ustawie o obywatelstwie, ustawie o cudzoziemcach, ustawie o obowiązku wyjazdu i zakazie wjazdu oraz o udzieleniu ochrony międzynarodowej w ramach ustawy o cudzoziemcach;
5. organ właściwy w sprawach bezpieczeństwa w celu ustalenia okoliczności wymienionych w przepisach ustawy o tajemnicy państwowej i informacjach niejawnych państw obcych;

6. Zarząd Policji Bezpieczeństwa w celu zbierania informacji dotyczących zapobiegania i zwalczania przestępstw;
7. prokuratury w celu prowadzenia postępowań karnych i planowania czynności dochodzeniowych;
8. służba więzienna w celu sprawdzenia, czy osoba podejmująca studia w zakresie specjalizacji funkcjonariusza służby więziennej lub osoba kształcąca się w zakresie specjalizacji funkcjonariusza służby więziennej spełnia wymagania wynikające z przepisów prawa;
9. właściwy organ w celu weryfikacji spełniania przez daną osobę wymagań przewidzianych prawem przy zatrudnianiu do wykonywania pracy z dziećmi na podstawie ustawy o ochronie dzieci;
10. pracodawcy przy zatrudnianiu danej osoby w przypadkach określonych w § 5 (2) pkt 3–5 niniejszej ustawy w celu sprawdzenia spełniania przez tę osobę wymagań przewidzianych prawem;
11. Ministerstwo Spraw Wsi, Estońska Rolnicza Baza Danych i Rada Informacyjna oraz fundacja państwowa, o której mowa w art. 65 (6) ustawy o wdrażaniu wspólnej polityki rolnej Unii Europejskiej⁶¹ w celu realizacji działań określonych w art. 2 (1) tej ustawy oraz sprawowania nadzoru państwowego na podstawie wyżej wymienionej ustawy;
12. właściwy organ w celu weryfikacji spełniania warunków przez osoby ubiegające się o członkostwo i członków Estońskiej Ligi Obrony wymienionych w ustawie o Estońskiej Lidze Obrony⁶²;
13. Ministerstwo Spraw Wsi oraz Estońska Rolnicza Baza Danych i Rada Informacyjna w celu realizacji działań określonych w art. 2 ust. 1 ustawy o organizacji rynku rybnego oraz sprawowania nadzoru państwowego⁶³;
14. Ministerstwo Edukacji i Badań Naukowych w sprawie wdrożenia odpowiednich mechanizmów przewidzianych w ustawie o uznawaniu kwalifikacji zawodowych zagranicznych⁶⁴;
15. Jednostka Analityki Finansowej do realizacji zadań przewidzianych w ustawie o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu⁶⁵;
16. policja i straż graniczna w celu przeprowadzenia kontroli przewidzianej w ustawie o bronii⁶⁶;

⁶¹ *Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seadus*, <https://www.riigiteataja.ee/akt/123112022002> (dostęp: 28.07.2023).

⁶² *Kaitseliidu seadus*, <https://www.riigiteataja.ee/akt/113032014030> (dostęp: 28.07.2023).

⁶³ *Kalandusturu korraldamise seadus*, <https://www.riigiteataja.ee/akt/111122015002> (dostęp: 28.07.2023).

⁶⁴ *Välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustamise seadus*, <https://www.riigiteataja.ee/akt/104062014009> (dostęp: 28.07.2023).

⁶⁵ *Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seadus*, <https://www.riigiteataja.ee/akt/117112017002> (dostęp: 28.07.2023).

⁶⁶ *Relvaseadus*, <https://www.riigiteataja.ee/akt/112072014121> (dostęp: 28.07.2023).

17. policja i straż graniczna w celu przeprowadzenia czynności sprawdzających, o których mowa w § 759 ustawy o policji i straży granicznej⁶⁷.

Zgodnie z tym, o czym jest mowa w § 20 (2) ustawy, dane są udostępniane z archiwum bazy na podstawie zapytania zawierającego dane określone w § 15 (2) tej ustawy oraz wskazania podstawy prawnej ich pozyskania. W § 20 (3) przyjęto natomiast, że w przypadku określonym w § 20 (1) pkt 14 udostępnianie danych z archiwum bazy danych odbywa się pomiędzy bazą danych a Estońskim Systemem Informacji Oświatowej poprzez system wymiany danych o nazwie X-Road.

W myśl § 21 (1) ustawy udostępnianie danych z bazy i z archiwów bazy do celów badań naukowych lub prac statystycznych odbywa się na zasadach określonych w § 6 ustawy o ochronie danych osobowych⁶⁸. W § 21 (2) ustawy wskazano, iż w celu uzyskania danych z bazy danych w celach określonych w § 21 (1) należy złożyć do podmiotu odpowiedzialnego za prowadzenie bazy pisemny wniosek określający:

1. cel pracy i charakter danych, które mają być wykorzystane;
2. dane, o których udostępnienie zwraca się wnioskodawca;
3. cel i podstawa prawna żądania dostępu do danych;
4. nazwisko i adres wnioskodawcy;
5. podpis wnioskodawcy.

Jeżeli jednak, zgodnie z § 6 ustawy o ochronie danych osobowych, do uzyskania dostępu do danych zawartych w bazie rejestru karnego wymagana jest uprzednia zgoda inspektora ochrony danych osobowych, wniosek o uzyskanie takiej zgody jest dołączany do wniosku o udostępnienie danych z bazy danych rejestru karnego.

Stosownie do § 22 ustawy informacje o danych zawartych w bazie rejestru karnego mogą być udzielane innym państwom w przypadkach i w trybie przewidzianym przez ustawodawstwo Unii Europejskiej lub umowę międzynarodową. Wniosek złożony przez inne państwo do bazy danych w sprawie udzielenia informacji znajdujących się w bazie danych rejestru karnego wraz z załącznikami składa się w języku estońskim lub w innym języku w przypadkach przewidzianych przez ustawodawstwo Unii Europejskiej lub umowę międzynarodową.

Na uwagę zasługuje także przepis § 29 ustawy, w którym to wskazano, że Centrum Rejestrów i Systemów Informatycznych jest centralnym organem Estonii zajmującym się wymianą informacji zawartych w rejestrach karnych między państwami członkowskimi Unii Europejskiej. Centrum Rejestrów i Systemów Informatycznych przekazuje informację o wyroku skazującym wydanym wobec obywatela państwa członkowskiego Unii Europejskiej w sprawie karnej państwu członkowskiemu, którego skazany sprawca jest obywatelem, lub państwu członkowskiemu, w którym skazany przebywa, mając tam stałe miejsce zamieszkania. Informacja o wyroku sądu i późniejszych jego zmianach powinna przy tym zostać przekazana

⁶⁷ *Politseija piirivalve seadus*, <https://www.riigiteataja.ee/akt/119032019067> (dostęp: 28.07.2023).

⁶⁸ *Isikuandmete kaitse seadus*, <https://www.riigiteataja.ee/akt/104012019011> (dostęp: 28.07.2023).

niezwłocznie. Wymiana informacji z państwami członkowskimi Unii Europejskiej odbywa się za pośrednictwem Europejskiego Systemu Przekazywania Informacji z Rejestrów Karnych Unii Europejskiej (ECRIS).

W § 30 ustawy wskazano, iż Centrum Rejestrów i Systemów Informatycznych ma prawo skierować do organu centralnego innego państwa członkowskiego zapytanie dotyczące informacji wpisanych do rejestrów karnych, jeżeli takich informacji zażąda:

1. każda osoba w zakresie danych, które jej dotyczą;
2. przedstawiciel ustawowy małoletniego w sprawie reprezentowanego małoletniego;
3. sąd w celu rozpoznania sprawy będącej przedmiotem postępowania;
4. organ dochodzeniowy w sprawie karnej będącej przedmiotem postępowania;
5. organ pozasądowy w celu rozpoznania sprawy o wykroczenie będącej w toku;
6. organ władzy państwowej w celu wykonywania funkcji przewidzianych w ustawie lub w przepisach wydanych na podstawie ustawy;
7. Kancelaria Prezydenta w celu wykonywania funkcji przewidzianych ustawą;
8. dział rejestracji sądu hrabstwa Tartu w celu dokonania zgodnych z prawem wpisów do baz danych;
9. pracodawcy w celu weryfikacji spełniania przez daną osobę wymagań przewidzianych prawem przy zatrudnianiu tej osoby;
10. notariusz w celu weryfikacji danych osoby ubiegającej się o sporządzenie na jej rzecz aktu notarialnego;
11. kurator sądowy w celu wykonywania funkcji powierzonych mu przez ustawę.

W przypadku zapytania ze strony organu centralnego innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej Centrum Rejestrów i Systemów Informatycznych przekazuje organowi państwa wnioskującego (występującego z zapytaniem) odpis wyroku skazującego oraz informacje określone w § 32 niniejszej ustawy, jeżeli istnieje podstawa prawna do udzielenia informacji, której zażądano w zapytaniu. Po otrzymaniu zapytania od organu centralnego innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej Centrum Rejestrów i Systemów Informatycznych przekazuje zapytanie podmiotowi prowadzącemu bazę danych rejestru karnego w terminie 3 dni roboczych od dnia jego otrzymania, z wyjątkiem przypadku, gdy zapytanie to zawiera braki utrudniające przekazanie go podmiotowi prowadzącemu bazę danych. W takim przypadku wnioski zostaje zwrócony do nadawcy w celu usunięcia braków.

Po otrzymaniu zapytania estoński organ centralny jest zobowiązany udzielić na nie odpowiedzi w ciągu 10 dni roboczych. Jeżeli zapytanie zostało złożone przez daną osobę celem uzyskania informacji z bazy danych dotyczących tej osoby, organ centralny ma obowiązek udzielić odpowiedzi na to zapytanie w terminie 20 dni roboczych.

Do składania wniosków (zapytań) i udzielania odpowiedzi na zapytania służy formularz znajdujący się w załączniku do decyzji ramowej Rady 2009/315/WSiSW z dnia 26 lutego

2009 r. w sprawie organizacji i treści wymiany informacji pochodzących z rejestrów karnych między państwami członkowskimi.

Zgodnie z tym, o czym mowa w § 31 ustawy, przy przekazywaniu informacji o karach innemu państwu członkowskiemu Unii Europejskiej, organ centralny Estonii może zastrzec warunek wykorzystania tych danych wyłącznie do celów postępowania karnego. Jeżeli skazujące państwo członkowskie Unii Europejskiej określi jako warunek pozyskania danych zgromadzonych w bazie danych rejestru karnego Estonii wykorzystanie tych danych wyłącznie do celów postępowania karnego, udostępnianie danych temu państwu członkowskiemu jest niedozwolone do jakichkolwiek innych celów. Dane uzyskane na wniosek innego państwa członkowskiego w ramach postępowania karnego mogą być bowiem wykorzystane wyłącznie do celów postępowania karnego, na potrzeby którego wniosek został złożony. Dane uzyskane na wniosek złożony na jakiegokolwiek innej podstawie mogą być wykorzystywane wyłącznie w celu, na którym opiera się wniosek, i w zakresie określonym przez państwo członkowskie, które przekazało te dane. Ponadto dane pozyskane od innego państwa członkowskiego na podstawie wniosku mogą być wykorzystane do celów innych niż cel, na podstawie którego wniosek został złożony, jeżeli jest to niezbędne do zapobieżenia zagrożeniu porządku lub bezpieczeństwa publicznego.

W § 32 ustawy wskazano, iż po otrzymaniu zapytania organ centralny Estonii przekazuje organowi centralnemu innego państwa członkowskiego następujące dane:

1. dane skazanego – wszystkie imiona i nazwiska, datę urodzenia, miejsce urodzenia (miasto i państwo), płeć, obywatelstwo oraz, o ile są znane, poprzednie imię lub nazwiska;
2. informację o wyroku skazującym – datę wydania wyroku skazującego, nazwę sądu, datę uprawomocnienia się wyroku;
3. informacje dotyczące przestępstwa, za które dana osoba została skazana – datę popełnienia przestępstwa, wskazanie, jakie to przestępstwo, kwalifikacja prawna zachowania oraz wskazanie zastosowanych przepisów prawa;
4. informacje o treści wyroku skazującego – karę zasadniczą i kary dodatkowe oraz inne sankcje i późniejsze postanowienia zmieniające zasady wykonania kary;
5. informację dotyczącą skazania, jeżeli została zamieszczona w rejestrze karnym.

W § 24 estońskiej ustawy o bazie danych rejestrów karnych zostały określone zasady usuwania z rejestru informacji o orzeczonej karze. Zgodnie z § 24 ust. 1 tej ustawy informacje wpisane do rejestru usuwa się z bazy danych i przekazuje do archiwum, jeżeli:

1. upłynął rok od uiszczenia grzywny, odbycia aresztu, wykonania prac społecznych orzeczonych za wykroczenie lub od pozbawienia uprawnień do kierowania orzeczonych jako kara główna;

2. upłynęły 2 lata od uiszczenia grzywny lub wykonania kary aresztu orzeczonej za wykroczenie przewidziane w ustawie podatkowej lub innej ustawie dotyczącej należności podatkowych;
3. upłynęły 2 lata od zakończenia przymusowego leczenia psychiatrycznego;
4. upłynęły 2 lata od zakończenia terapii uzależnień;
5. upłynęły 3 lata od wykonania orzeczenia o karze pieniężnej orzeczonej za przestępstwo;
6. upłynęły 3 lata od zakończenia okresu próby ustalonego przy warunkowym przedterminowym zwolnieniu lub warunkowym zwolnieniu od wykonania kary pieniężnej;
7. upłynęły 3 lata od wykonania prac społecznych;
8. upłynęło 5 lat od odbycia kary pozbawienia wolności w wymiarze poniżej 5 lat;
9. upłynęło 10 lat od odbycia kary pozbawienia wolności od 5 do 20 lat;
10. upłynęło 15 lat od odbycia kary pozbawienia wolności przekraczającej 20 lat;
11. upłynęły terminy przedawnienia wykonania orzeczenia określone w § 82 estońskiego kodeksu karnego⁶⁹;
12. skazany zmarł;
13. osoba prawna uległa rozwiązaniu.

Zgodnie natomiast z tym, co stanowi § 24 ust. 2 estońskiej ustawy o bazie danych rejestrów karnych, jeżeli przestępstwo zostało popełnione, gdy sprawca był nieletni, informację o jego ukaraniu usuwa się i przekazuje do archiwum, jeżeli:

1. upłynął rok od uiszczenia grzywny, odbycia aresztu, wykonania prac społecznych orzeczonych za wykroczenie lub od pozbawienia uprawnień do kierowania orzeczonych jako kara główna;
2. upłynął rok od zakończenia przymusowego leczenia psychiatrycznego;
3. upłynął rok od zakończenia terapii uzależnień;
4. upłynęły 2 lata od wykonania orzeczenia o karze pieniężnej orzeczonej za przestępstwo;
5. upłynęły 2 lata od zakończenia okresu próby ustalonego przy warunkowym przedterminowym zwolnieniu lub warunkowym zwolnieniu od wykonania kary pieniężnej;
6. upłynęły 2 lata od wykonania prac społecznych;
7. upłynęły 3 lata od odbycia kary pozbawienia wolności przekraczającej 20 lat;
8. upłynęło 5 lat od odbycia kary pozbawienia wolności w wymiarze od 5 do 10 lat;
9. upłynęły terminy przedawnienia wykonania orzeczenia określone w § 82 estońskiego kodeksu karnego;
10. skazany zmarł.

⁶⁹ <https://www.riigiteataja.ee/en/eli/522012015002/consolide> (dostęp: 28.07.2023). Zgodnie z § 82 (1) estońskiego kodeksu karnego orzeczenia nie wykonuje się, jeżeli od momentu jego uprawomocnienia się upłynęły następujące terminy: 1) 5 lat od uprawomocnienia się orzeczenia sądu wydanego w sprawie o przestępstwo pierwszego stopnia; 2) 3 lata od uprawomocnienia się orzeczenia sądu wydanego w sprawie o przestępstwo drugiego stopnia; 3) rok od uprawomocnienia się wyroku lub decyzji wydanej w sprawie o wykroczenie.

Informacja o odbyciu kary dodatkowej zostaje wykreślona z rejestru po odbyciu tej kary (§ 24 ust. 3 estońskiej ustawy o bazie danych rejestrów karnych). Zgodnie natomiast z tym, co stanowi § 24 ust. 6 tej ustawy, w przypadku usunięcia informacji o karze i przekazania jej do archiwum informacja o karze zawiera datę przekazania jej do archiwum. Informacje o karach wymierzonych za wykroczenia przechowuje się w archiwum przez 10 lat, zaś informacje o karach wymierzonych za przestępstwa przez 50 lat od dnia ich przekazania.

W § 25 ust. 1 estońskiej ustawy o bazie danych rejestrów karnych wskazano, że termin do usunięcia informacji o ukaraniu z bazy danych rozpoczyna swój bieg:

1. z dniem zakończenia odbywania przez skazanego kary zasadniczej lub dodatkowej;
2. z dniem wejścia w życie postanowienia o ułaskawieniu.

W przypadku skazania danej osoby na karę dożywotniego pozbawienia wolności informacji o jej ukaraniu nie usuwa się z rejestru, z wyjątkiem sytuacji, gdy osoba ta zostaje zwolniona z odbywania kary dożywotniego pozbawienia wolności lub osoba ta zmarła. W przypadku zwolnienia osoby skazanej z wykonywania kary dożywotniego pozbawienia wolności termin na usunięcie informacji o karze oblicza się na podstawie długości faktycznie odbytej kary. Jeżeli osoba skazana została zwolniona warunkowo z odbycia kary, termin na usunięcie informacji o karze rozpoczyna swój bieg z dniem zakończenia warunkowego zwolnienia (§ 25 ust. 2 ustawy). W myśl natomiast § 25 ust. 4 ustawy, jeżeli dana osoba została zwolniona z odbywania kary przed upływem terminu wykonania tej kary lub gdy kara ta została zastąpiona karą innego rodzaju, termin na usunięcie informacji o karze oblicza się na podstawie długości faktycznie odbytej kary.

Jeżeli dana osoba została zwolniona z odbywania kary na podstawie postanowienia prezydenta o jej ułaskawieniu, termin na usunięcie z rejestru informacji o karze oblicza się na podstawie długości kary faktycznie odbytej do czasu wydania postanowienia o ułaskawieniu. Również w przypadku złagodzenia kary na podstawie uchwały prezydenta o ułaskawieniu termin na usunięcie informacji o karze oblicza się na podstawie długości faktycznie odbytej kary (§ 26 ustawy).

Informacje dotyczące ukarania obywatela lub stałego rezydenta Estonii, cudzoziemca posiadającego zezwolenie na pobyt w Estonii lub posiadającego prawo stałego pobytu w Estonii, jak również osoby prawnej zarejestrowanej w Estonii, skazanej przez sąd zagraniczny, usuwa się z rejestru na zasadach określonych w § 24 ust. 1 ustawy, o ile przepisy prawa Unii Europejskiej lub umowa międzynarodowa nie stanowią inaczej.

Po usunięciu z rejestru informacji o ukaraniu danej osoby w opublikowanych orzeczeniach sądowych lub innych opublikowanych decyzjach urzędników, które stanowiły podstawę wpisu do bazy rejestru, nazwisko tej osoby zostaje zastąpione inicjałami. Nazwisko nie zostaje jednak zastąpione inicjałami, jeżeli dana osoba została skazana za przestępstwa wymienione enumeratywnie w § 28 estońskiej ustawy o bazie danych rejestrów karnych.

Słowacja

Zasady funkcjonowania rejestru karnego w Słowacji reguluje ustawa z dnia 20 czerwca 2007 r. – Prawo w sprawie rejestru karnego oraz o zmianie niektórych ustaw (*Zákon z 20. Júna 2007 O registri trestov a o zmene a doplnení niektorých zákonov*⁷⁰). W § 1 (1) tej ustawy wskazano, że reguluje ona pozyskiwanie, gromadzenie, przetwarzanie i wymianę danych, a także prowadzenie i przechowywanie dokumentacji oraz udzielanie informacji na temat:

- a) osób prawomocnie skazanych przez sądy w postępowaniu karnym;
- b) osób, wobec których postępowanie karne zostało prawomocnie i warunkowo umorzone przez sąd lub prokuratora;
- c) osób, z którymi w postępowaniu karnym zawarto ugodę, a postępowanie karne umorzył sąd lub prokurator;
- d) decyzji uzupełniających lub środków związanych z decyzjami, o których mowa w lit. a) oraz b);
- e) innych okoliczności istotnych dla postępowania karnego, jeżeli ustawa to przewiduje.

Zgodnie z § 1 (2) ustawy rejestr karny obejmuje również informacje o wyrokach skazujących i innych związanych z nimi orzeczeniach wydanych przez sądy innych państw członkowskich Unii Europejskiej oraz sądy innych państw, jeżeli tak stanowi umowa międzynarodowa.

W myśl § 1 (3) ustawy dane i informacje, o których mowa w ust. 1 i 2, służą następującym celom:

- a) prowadzenie postępowania karnego;
- b) prowadzenie postępowania cywilnego, sędowo-administracyjnego lub postępowania administracyjnego;
- c) ochrona i bezpieczeństwo państwa oraz
- d) poświadczenie uczciwości i wiarygodności danej osoby⁷¹.

W § 1 (4) ustawy wskazano, komu są udostępniane informacje zawarte w słowackim rejestrze karnym. W przepisie tym wskazano, że dane i informacje zamieszczone w rejestrze karnym udostępniane są:

- a) osobom, których dotyczą, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej;
- b) uprawnionym organom wymienionym w § 12 i 14 ustawy;
- c) sądom i organom sądowym innych państw w trybie i zakresie określonym przez prawo międzynarodowe oraz umowy międzynarodowe;
- d) centralnym organom innych państw członkowskich Unii Europejskiej w celu wymiany informacji w sprawie wyroków skazujących i innych powiązanych z nimi decyzji.

W myśl § 1 (5) ustawy rejestr karny jest prowadzony przez Prokuraturę Generalną Republiki Słowackiej (dalej: Prokuratura Generalna). Zgodnie z odrębną ustawą regulującą ochronę

⁷⁰ https://www.slov-lex.sk/static/pdf/2007/330/ZZ_2007_330_20221201.pdf (dostęp: 31.07.2023).

⁷¹ Chodzi o nieskazitelnosc charakteru danej osoby.

danych osobowych zapewnia się odpowiednie zabezpieczenie danych i informacji zgromadzonych w rejestrze karnym, o których mowa w § 1 (1), przed ich zniszczeniem, kradzieżą, utratą, uszkodzeniem, dostępem osób nieuprawnionych lub nieuprawnionym wprowadzaniem zmian. Zapewnia się także ochronę przed ich nieuprawnionym rozpowszechnianiem.

Rejestr karny prowadzony jest również w formie elektronicznej. Zgodnie z § 1 (6) ustawy, jeżeli rejestr karny jest prowadzony w formie elektronicznej, ochronę danych i informacji zapewnia operator systemu informacyjnego administracji publicznej.

Istotne jest także to, że w zakresie niezbędnym do realizacji zadań Prokuratura Generalna może żądać danych z ewidencji pobytu mieszkańców, ewidencji dowodów osobistych, ewidencji dokumentów podróży, ewidencji działalności gospodarczej lub innego rejestru ustanowionego ustawą.

Zgodnie z § 4 ustawy przez wpis do rejestru karnego rozumie się pisemne zawiadomienie sądu, które zawiera informacje o:

1. prawomocnie skazanej osobie fizycznej, tj.:
 - a) imię, nazwisko i nazwisko rodowe albo pseudonim lub przezwisko; w przypadku zmiany imienia lub nazwiska także pierwotne imię lub pierwotne nazwisko;
 - b) datę urodzenia, numer ewidencyjny, numer i rodzaj dokumentu tożsamości, miejsce i dzielnicę urodzenia, adres stałego zamieszkania oraz, w przypadku osób urodzonych za granicą, kraj urodzenia;
 - c) obywatelstwo oraz informacja na temat obywatelstwa innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, jeżeli dana osoba takie obywatelstwo posiada;
 - d) płeć;
 - e) imiona, nazwiska i nazwiska rodowe rodziców;
2. prawomocnie ukaranej osobie prawnej, tj.:
 - a) firmę lub nazwę i siedzibę osoby prawnej;
 - b) numer identyfikacyjny osoby prawnej, jeżeli został nadany;
 - c) rejestr, do którego wpisana jest osoba prawna;
3. sądach, które orzekały w pierwszej instancji w postępowaniu w sprawie środka odwoławczego oraz sygnaturze sprawy, a także dacie wydania orzeczenia oraz dacie uprawomocnienia się orzeczenia;
4. orzeczenia o winie ze wskazaniem kwalifikacji prawnej czynu, miejsca i czasu jego popełnienia, rodzaju i wymiaru kary oraz środków zabezpieczających, ich wykonania oraz nałożonych ograniczeń lub obowiązków;
5. zmianach orzeczenia w postępowaniu odwoławczym;
6. zmianach związanych z wykonaniem kary lub środka zabezpieczającego.

W § 4 (2) ustawy wskazano, że na podstawie pisemnego zawiadomienia z sądu do rejestru karnego wpisuje się:

- a) orzeczenie sądu o warunkowym zwolnieniu z odbywania kary pozbawienia wolności lub o warunkowym zniesieniu zakazu prowadzenia działalności w pozostałej części lub o zakazie pobytu, a także o warunkowym uchyleniu egzekucji, zakazie otrzymywania dotacji oraz pomocy i wsparcia ze środków Unii Europejskiej oraz zakazie udziału w zamówieniach publicznych;
- b) orzeczenie sądu o zarządzeniu wykonania kary pozbawienia wolności, której wykonanie zostało warunkowo zawieszono;
- c) orzeczenie sądu, na mocy którego karę aresztu domowego lub karę robót przymusowych zamieniono na bezwarunkową karę pozbawienia wolności;
- d) orzeczenie sądu orzekające karę zastępczą pozbawienia wolności zamiast grzywny;
- e) udzielenie łaski;
- f) skorzystanie z amnestii;
- g) zatarcie skazania prawomocnym wyrokiem sądu lub wykonania orzeczonej kary.

Zgodnie natomiast z tym, o czym mowa w § 10 (1) ustawy, wyciąg z rejestru karnego jest dokumentem publicznym, który stwierdza, czy dana osoba została prawomocnie skazana. Za wyciąg z rejestru karnego uważa się również listę osób prawnych, wobec których została orzeczona prawomocna kara. W kolejnym ustępie § 10 wskazano, że wyciąg z rejestru karnego, dotyczący osoby fizycznej, Prokuratura Generalna wydaje na wniosek osoby fizycznej, której ten wyciąg dotyczy, a której tożsamość musi zostać zweryfikowana. Wyciąg z rejestru karnego, który dotyczy osoby prawnej, Prokuratura Generalna wydaje na wniosek osoby, której tożsamość również musi zostać zweryfikowana.

Stosownie do § 10 (3) ustawy wniosek o wydanie wyciągu z rejestru karnego może zostać złożony:

- a) do Prokuratury Generalnej;
- b) do gminy prowadzącej rejestr aktów stanu cywilnego;
- c) za pośrednictwem placówki pocztowej;
- d) w przedstawicielstwie Republiki Słowackiej lub
- e) drogą elektroniczną za pomocą środków komunikacji elektronicznej, jeżeli jest to wniosek o wydanie wyciągu z rejestru karnego, o którym mowa w § 12 ustawy.

W § 10 (4) ustawy wskazano, że wniosek o wyciąg z rejestru karnego musi zawierać:

1. jeżeli jest to osoba fizyczna:
 - a) imię, nazwisko, nazwisko rodowe, imię pierwotne lub nazwisko pierwotne, jeżeli nastąpiła zmiana nazwiska lub zmiana pseudonimu osoby, której dotyczy żądanie;
 - b) datę urodzenia, numer ewidencyjny, miejsce i dzielnicę urodzenia, adres stałego zamieszkania, a w przypadku osoby urodzonej za granicą – kraj urodzenia;
 - c) obywatelstwo;

- d) płeć;
 - e) imię, nazwisko i nazwisko rodowe rodziców;
2. jeżeli jest to osoba prawna:
- a) firma lub nazwa i siedziba osoby prawnej;
 - b) numer identyfikacyjny osoby prawnej, jeżeli został nadany;
 - c) oznaczenie rejestru, do którego jest wpisana osoba prawna.

Paragraf 10 (5) ustawy przewiduje, że jeżeli wniosek o wydanie wyciągu z rejestru karnego składa się w miejscu wskazanym w § 10 (3) lit. a–d, prawidłowość danych oraz tożsamość wnioskodawcy podlegają weryfikacji w następujący sposób:

- a) w przypadku obywatela Republiki Słowackiej na podstawie przedłożonego dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego jego tożsamość;
- b) w przypadku cudzoziemca na podstawie aktu urodzenia wraz z urzędowo poświadczonym tłumaczeniem na język słowacki oraz na podstawie okazanego dokumentu podróży lub innego dokumentu potwierdzającego jego tożsamość.

Jeżeli natomiast wniosek o wydanie wyciągu z rejestru karnego składa się w miejscu wskazanym w § 10 (3) lit. a–d, prawidłowość danych zgodnie z (4) lit. b jest weryfikowana elektronicznie za pomocą środków komunikacji elektronicznej w systemie informatycznym administracji publicznej na podstawie odrębnego rozporządzenia.

W § 10 (7) ustawy wskazano, że odpis z rejestru karnego może również odebrać osoba upoważniona przez wnioskodawcę. Jest to możliwe w oparciu o pełnomocnictwo, które musi być urzędowo poświadczone przez notariusza lub inny właściwy organ, nie może być wystawione wcześniej niż na 90 dni przed odbiorem i musi zostać dołączone do wniosku. Osoba upoważniona do odbioru odpisu z rejestru karnego musi przedłożyć dokument potwierdzający tożsamość wnioskodawcy oraz dokument potwierdzający jej tożsamość.

Istotne jest to, że w celu weryfikacji tożsamości wnioskodawcy, osoby upoważnionej i upoważnionego przedstawiciela osoby prawnej, jeżeli wniosek o wydanie wyciągu z rejestru karnego składa się w miejscu wskazanym w § 10 (3) lit. a–d, nie mogą być użyte kopie dokumentów wymaganych zgodnie z § 10 (5), nawet jeśli zostały one urzędowo poświadczone. Jeżeli jest to niezbędne do wyeliminowania wątpliwości co do tożsamości wnioskodawcy, wnioskodawca na żądanie właściwego organu przedstawia oryginał aktu urodzenia.

Zgodnie natomiast z § 10 (10) ustawy w przypadku konieczności usunięcia wątpliwości co do prawidłowości danych, o których mowa w § 10 (4) lit. b, upoważniony przedstawiciel osoby prawnej składa wyciąg z rejestru, w którym osoba prawna jest zarejestrowana.

W § 10 (11) wskazano, że przy weryfikacji danych i wyszukiwaniu osoby w rejestrze karnym wyznaczeni pracownicy Prokuratury Generalnej mogą skorzystać ze skanu dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość danej osoby, a w pewnych wypadkach także ze skanu jej aktu urodzenia.

W kolejnym ustępie § 10 ustawy mowa jest o tym, że poprawność danych podanych we wniosku o wydanie wyciągu z rejestru karnego jest weryfikowana przez wyznaczonych pracowników:

- a) Prokuratury Generalnej,
- b) gminy prowadzącej rejestr aktów stanu cywilnego,
- c) osoby certyfikującej,
- d) przedstawicielstwa Republiki Słowackiej i
- e) innych władz publicznych.

Stosownie do § 10 (13) ustawy, po sprawdzeniu prawidłowości danych, wniosek o wydanie odpisu z rejestru karnego kierowany jest pocztą tradycyjną lub drogą elektroniczną za pomocą środków komunikacji elektronicznej do Prokuratury Generalnej w celu wydania odpisu z rejestru karnego. W kolejnym ustępie § 10 ustawy wskazano, że jeżeli wniosek o wydanie odpisu z rejestru karnego jest kierowany drogą elektroniczną za pomocą środków komunikacji elektronicznej, jego wersja papierowa zostaje wpisana do ewidencji organu, zaś po upływie 3 lat od złożenia wniosek zostaje wykreślony z rejestru.

W § 11 ustawy wskazano, że w wyciągu z rejestru karnego zostają wymienione wyroki skazujące wydane przez sądy Republiki Słowackiej, a także wyroki wydane przez sąd innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej oraz sąd państwa innego niż państwo członkowskie Unii Europejskiej, w tym dane dotyczące przebiegu wykonywania orzeczonych kar, środków zabezpieczających i uzasadnionych ograniczeń lub obowiązków, jeżeli skazanie nie uległo jeszcze zatarciu.

Zgodnie z tym, o czym mowa w § 12 ustawy, wypis z rejestru karnego jest wydawany na wniosek sądu lub prokuratury albo na wniosek organu publicznego, urzędu lub pracodawcy, jeżeli osoba, której wniosek dotyczy, ma wykonywać pracę w interesie publicznym, a także w razie konieczności przeprowadzenia postępowania innego niż karne, jeżeli przewidują to przepisy szczególne. W takim wypadku wniosek o wydanie wypisu z rejestru karnego przesyła się niezwłocznie drogą elektroniczną do Prokuratury Generalnej. Wniosek ten, oprócz danych wymienionych w § 10 (4) ustawy, musi zawierać także dokładne oznaczenie organu wnioskującego o wydanie wyciągu z rejestru karnego oraz celu, w jakim żąda się wypisu z rejestru karnego. Prawidłowość danych zawartych we wniosku oraz tożsamość osoby, której dotyczy wniosek o wypis z rejestru karnego, musi zostać zweryfikowana drogą elektroniczną przez sędziego lub prokuratora albo wyznaczonego pracownika organu władzy publicznej za pośrednictwem komunikacji elektronicznej w systemie informatycznym administracji publicznej zgodnie z odrębnymi przepisami. Wyznaczony pracownik urzędu obsługi oraz wyznaczony pracownik pracodawcy wykonującego pracę w interesie publicznym mogą zweryfikować prawidłowość danych podanych we wniosku oraz tożsamość osoby, której odpis z rejestru karnego ma dotyczyć – drogą elektroniczną lub tradycyjną na podstawie przedłożonego dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość.

W myśl § 14 (1) ustawy na potrzeby postępowania karnego wydaje się odpis z rejestru karnego następującym podmiotom:

1. organom ścigania i sądom, a jeżeli dotyczy to spraw wchodzących w zakres kompetencji Prokuratury Europejskiej, odpis z rejestru karnego jest dostarczany za pośrednictwem delegowanego prokuratora europejskiego lub prokuratora europejskiego Republiki Słowackiej;
2. Ministerstwu Sprawiedliwości Republiki Słowackiej w sprawach dotyczących:
 - a) wezwań;
 - b) decyzji Prezydenta Republiki Słowackiej o amnestii;
 - c) wniosku o ułaskawienie;
 - d) odstąpienia od wykonania kary pozbawienia wolności lub jej pozostałej części, jeżeli skazany ma być poddany ekstradycji lub jeśli ma być deportowany lub
 - e) jeżeli przewiduje to umowa międzynarodowa lub przepis szczególny;
3. Kancelarii Prezydenta Republiki Słowackiej w sprawie osoby, której dotyczy wniosek o ułaskawienie;
4. przedstawicielowi krajowemu w Eurojust lub osobie reprezentującej go w wykonywaniu jego funkcji zgodnie z przepisami odrębnej ustawy.

W § 14 (2) ustawy mowa jest natomiast o tym, że w celu realizacji zadań z zakresu ochrony i bezpieczeństwa państwa na podstawie przepisów szczególnych wydaje się odpis z rejestru karnego następującym podmiotom:

- a) Departamentowi Policji,
- b) Biuru Bezpieczeństwa Narodowego,
- c) Słowackiej Służbie Informacyjnej,
- d) wywiadowi wojskowemu.

W kolejnym ustępie § 14 ustawy wskazano, iż w celu wykazania nieskazitelności charakteru danej osoby, jeżeli przepisy szczególne tak stanowią, wypis z rejestru karnego wydawany jest następującym podmiotom:

1. Kancelarii Prezydenta Republiki Słowackiej na potrzeby związane z mianowaniem danej osoby na urząd prezydenta;
2. Biuru Rady Narodowej Republiki Słowackiej w celu powołania na stanowisko członka Rady Narodowej Republiki Słowackiej oraz w celu wyboru kandydatów na urząd przez Radę Narodową Republiki Słowackiej;
3. Ministerstwu Sprawiedliwości Republiki Słowackiej w celu złożenia wniosku o mianowanie członka Rady Sądownictwa Republiki Słowackiej przez Rząd Republiki Słowackiej, w celu wpisania na listę zarządców w związku z czynnościami w postępowaniu upadłościowym, restrukturyzacyjnym lub oddłużeniowym, na potrzeby akredytacji postępowań przetargowych na podstawie odrębnych przepisów oraz w celu zgłaszania kandydatów na członków izb dyscyplinarnych;

4. Ministerstwu Spraw Wewnętrznych Republiki Słowackiej w celu postępowania w sprawie nadania obywatelstwa Republiki Słowackiej, postępowania w sprawie świadczenia usług w zakresie ochrony prywatnej oraz postępowania w sprawie wydawania zezwolenia na postępowanie z substancjami odurzającymi i psychotropowym;
5. organowi prowadzącemu postępowanie rekrutacyjne na stanowisko albo organowi wnioskującemu o usunięcie ze stanowiska:
 - a) aplikanta sądowego, asesora sądowego lub sędziego;
 - b) asystenta prokuratury lub prokuratora;
 - c) członka Sił Policyjnych, Słowackiej Służby Informacyjnej, Korpusu Straży Więziennej i Sądowej, Policji Kolejowej oraz Biura Bezpieczeństwa Narodowego;
 - d) żołnierza zawodowego Sił Zbrojnych Republiki Słowackiej;
 - e) w państwowej służbie celnej;
 - f) notariusza;
 - g) komornika;
 - h) adwokata;
 - i) starszego urzędnika sądowego;
 - j) zastępcy prokuratora;
 - k) urzędnika służby cywilnej;
6. Urzędowi Rządu Republiki Słowackiej w celu powołania na stanowisko przewodniczącego Urzędu Ochrony Sygnalistów Działalności Antyspołecznej, zgodnie ze specjalnym rozporządzeniem oraz w celu udowodnienia uczciwości osób zainteresowanych kandydaturą na stanowisko prezesa Urzędu Zamówień Publicznych;
7. Urzędowi Ochrony Sygnalistów Działalności Aspołecznej w celu powołania na stanowisko wiceprezesa Urzędu Ochrony Sygnalistów Działalności Aspołecznej na podstawie przepisu szczególnego;
8. Narodowego Bankowi Słowacji w celu ochrony tajemnicy bankowej i sprawowania nadzoru;
9. Ministerstwu Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny Republiki Słowackiej oraz organowi do spraw socjalnej ochrony prawnej dzieci i opieki społecznej w celu społecznej ochrony prawnej dzieci i opieki społecznej;
10. Ministerstwu Zdrowia Republiki Słowackiej w celu wydania zezwolenia na obrót środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi;
11. Wojewódzkiemu Urzędowi Zdrowia Publicznego z siedzibą w Bańskiej Bystrzycy w celu przygotowania dokumentów w celu wydania, zmiany lub cofnięcia decyzji w sprawie zezwolenia na postępowanie z czynnikami biologicznymi wysokiego ryzyka i toksynami oraz w celu wydania opinii wyrażającej zgodę na eksport lub import czynników biologicznych i toksyn wysokiego ryzyka;

12. Biuru Obsługi Straży Pożarnej i Biuru Obsługi Górskiego Pogotowia Ratunkowego w celu weryfikacji spełniania warunków do nawiązania i rozwiązania stosunku pracy członka straży pożarnej i członka Górskiego Pogotowia Ratunkowego;
13. komendzie powiatowej policji w celu wydania pozwolenia na broń;
14. Regionalnej Dyrekcji Policji w celu prowadzenia postępowań w sprawie świadczenia usług w zakresie ochrony prywatnej;
15. Biuru Rady Sądownictwa Republiki Słowackiej do celów powołania na urząd przez Radę Sądownictwa Republiki Słowackiej;
16. Regionalnemu Biuru Administracji Szkolnej w celu potwierdzenia nieskazitelnosci charakteru:
 - a) kandydata do wykonywania pracy w charakterze pracownika dydaktycznego lub do wykonywania czynności zawodowych pracownika zawodowego lub
 - b) kandydata na pracownika pedagogicznego lub pracownika merytorycznego;
17. Ministerstwu Edukacji, Nauki, Badań Naukowych i Sportu Republiki Słowackiej w celu potwierdzenia nieskazitelnosci charakteru zgodnie ze specjalnym rozporządzeniem;
18. Centrali Pracy, Spraw Socjalnych i Rodziny w celu wykazania zdolności osoby fizycznej do wykonywania zadań zawodowego rodzica zastępczego.

W § 15 ustawy wskazano ponadto, że odpis z rejestru karnego wydaje się także osobie uprawnionej, będącej osobą ubiegającą się o zatrudnienie w służbie bezpieczeństwa lub służbie technicznej albo pracownikiem służby bezpieczeństwa lub służby technicznej, albo osobą ubiegającą się o przystąpienie do badania kompetencji zawodowych w celu zweryfikowania nieskazitelnosci jej charakteru. Odpis ten służy wyłącznie w celu potwierdzenia nieskazitelnosci charakteru wymienionych w analizowanym przepisie osób. Użycie go do innych celów jest zabronione. Poprawność danych podanych we wniosku zostaje potwierdzona przez osobę upoważnioną poprzez podpisanie wniosku.

Zgodnie z tym, o czym mowa w § 16 ustawy, Prokuratura Generalna umożliwia wgląd do odpisu z rejestru karnego osobie, której dotyczą wpisy w rejestrze karnym. Udostępnienie akt w postaci elektronicznej następuje na podstawie pisemnego wniosku. Jeżeli wnioskodawca jest osobą fizyczną, przed uzyskaniem wglądu do odpisu z rejestru karnego zostanie zweryfikowana jego tożsamość. Jeśli dana osoba występuje w imieniu osoby prawnej, konieczne jest przedłożenie wraz z wnioskiem upoważnienia do działania w imieniu tej osoby prawnej w zakresie występowania z wnioskiem o uzyskanie wglądu do odpisu z rejestru karnego.

W § 17 ustawy określono zasady udostępniania informacji zamieszczonych w rejestrze karnym pomiędzy państwami członkowskimi Unii Europejskiej. Zgodnie z § 17 (1) ustawy Prokuratura Generalna niezwłocznie informuje organy centralne innych państw członkowskich Unii Europejskiej o wszystkich prawomocnych wyrokach skazujących wydanych wobec osób fizycznych będących obywatelami tych państw członkowskich Unii Europejskiej oraz osób prawnych mających siedzibę w tych państwach przez sądy Republiki Słowackiej zgodnie

z wpisem do rejestru karnego. W § 17 (2) ustawy wskazano natomiast, że jeżeli skazany jest obywatelem kilku państw członkowskich Unii Europejskiej, informacje, o których mowa w § 17 (1), zostaną przekazane przez Prokuraturę Generalną organowi centralnemu każdego z tych państw członkowskich Unii Europejskiej, nawet jeśli osoba ta jest również obywatelem Republiki Słowackiej. W kolejnym ustępie § 17 wskazano, iż Prokuratura Generalna przekazuje niezwłocznie organowi centralnemu innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, którego osoba fizyczna jest obywatelem lub w którym osoba prawna ma siedzibę, wszelkie informacje dotyczące późniejszej zmiany wpisów zamieszczonych w rejestrze karnym lub zatarcia skazania albo usunięcia wpisu z rejestru karnego.

Stosownie do § 17 (4) ustawy, na podstawie informacji dostarczonych przez organ centralny innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, Prokuratura Generalna Słowacji odnotowuje w krajowym rejestrze karnym każdy prawomocny wyrok skazujący wydany w tym państwie członkowskim Unii Europejskiej wobec obywatela Republiki Słowackiej oraz wobec osoby prawnej mającej siedzibę w Republice Słowackiej, a także dokonuje wszelkich późniejszych zmian związanych z tym wyrokiem.

W celu ponownego udostępnienia informacji o skazaniu obywatela Republiki Słowackiej lub osoby prawnej mającej siedzibę w Republice Słowackiej, pochodzącej z innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, można wykorzystać wyłącznie informacje dostarczone i zaktualizowane zgodnie z § 17 (4) ustawy. Dotyczy to także udzielania informacji na żądanie innego państwa.

Należy również wspomnieć, że zgodnie z tym, o czym mowa w § 17 (6) ustawy, jeżeli dane biometryczne osoby skazanej są przesyłane do Prokuratury Generalnej również za pośrednictwem organu centralnego innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, Prokuratura Generalna nadaje tym danym numer ewidencyjny i przekazuje je właściwej jednostce policji do dalszego przetwarzania.

W myśl § 17 (7) ustawy na żądanie organu centralnego innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, którego skazana osoba fizyczna jest obywatelem lub w którym skazana osoba prawna ma swoją siedzibę, Prokuratura Generalna przekazuje temu organowi odpisy prawomocnych wyroków i innych związanych z tym wyrokiem informacji. W tym celu na żądanie Prokuratury Generalnej właściwy sąd przesyła jej niezwłocznie odpisy żądanych orzeczeń sądowych. Zgodnie natomiast z § 17 (8) ustawy, na potrzeby postępowania karnego, na żądanie organu ścigania lub sądu, Prokuratura Generalna niezwłocznie żąda od organu centralnego innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej odpisów prawomocnych wyroków i innych związanych z nimi informacji wydanych przez sąd tego państwa członkowskiego Unii Europejskiej.

Grecja

Kwestie związane z zakresem danych zamieszczanych w greckim rejestrze karnym oraz zasadami udostępniania tych danych uregulowane są w kodeksie postępowania karnego⁷². Zgodnie z art. 574 rzeczonego aktu prawnego rejestr karny składa się z wpisów, w których odnotowuje się:

- a) dane skazanego, które są niezbędne do jego indywidualnej identyfikacji;
- b) wyroki dowolnego sądu karnego skazujące go za przestępstwa lub wykroczenia oraz informacje na temat kar głównych i uzupełniających, a także na temat zastosowanych środków zabezpieczających;
- c) wyroki wydane przez sądy zagraniczne, które odnoszą się do czynów uznanych w greckim prawie karnym za przestępstwa lub wykroczenia;
- d) wyroki i pisma uniewinniające oskarżonych z tego powodu, że przestępstwo nie mogło być im przypisane lub z powodu okazania skruchy, a także inne nałożone na oskarżonych nakazy;
- e) wyroki, na podstawie których sąd orzeka środki poprawcze lub ograniczenia poprawcze dla nieletnich;
- f) wyroki sądowe lub decyzje administracyjne dotyczące ekstradycji cudzoziemców;
- g) długość odbywanej kary za przestępstwo lub wykroczenie umyślne, jeżeli orzeczona kara trwa dłużej niż 3 miesiące, o czym naczelnik zakładu karnego niezwłocznie musi zawiadomić właściwy urząd karny.

W rejestrze karnym dokonuje się również wpisu na temat ułaskawienia, amnestii, przedawnienia wykonania kar, a także warunkowego zawieszenia wykonania kary, warunkowego zwolnienia z wykonania kary pozbawienia wolności, zmiany lub cofnięcia wydanych nakazów lub środków poprawczych i wydanych orzeczeń.

W myśl art. 576 ust. 1 greckiego kodeksu postępowania karnego odpis danych z rejestru karnego (tzw. odpis typu B) zawiera wpisy z rejestrów karnych inne niż wymienione poniżej:

- a) wyroki skazujące z warunkowym zawieszeniem wykonania kary, o ile warunkowe zawieszenie wykonania kary nie zostało odwołane w okresie próby;
- b) wyroki skazujące za czyny inne niż przestępstwa, a także informacje o czynach, w odniesieniu do których udzielono amnestii na mocy późniejszych ustaw lub
- c) wyroki nakładające środki poprawcze na nieletnich.

W art. 576 ust. 2 greckiego kodeksu postępowania karnego wskazano, jakim podmiotom można udostępniać informacje zawarte w rejestrze karnym. W myśl tego przepisu odpis typu B może zostać udostępniony:

⁷² <https://www.ncris.gov.gr/portal/page/portal/epm/legislation/regulatoryinfo/573-580%20%CE%9A%-CE%A0%CE%94.pdf> (dostęp: 7.08.2023).

- a) wszystkim władzom lub urządnom publicznym (cywilnym, wojskowym lub kościelnym) tylko z przyczyn określonych w odrębnych ustawach lub w wydanych rozporządzeniach lub decyzjach ministerialnych zgodnie z przepisami prawa, przy czym dane te muszą zostać przekazane bezpośrednio do wnioskującego podmiotu oraz
- b) każdemu organowi podlegającemu prawu publicznemu – jedynie w stosunku do osób będących jego personelem lub osób ubiegających się o zatrudnienie w tym organie.

Zgodnie natomiast z art. 576 ust. 3 kodeksu postępowania karnego rozporządzenia wydawane na wniosek Ministra Sprawiedliwości mogą określać, że odpis z rejestru karnego typu B będzie wydawany także określonym organom podlegającym prawu prywatnemu, organizacjom użyteczności publicznej lub korporacjom, zgodnie z lit. b) poprzedniego ustępu. Ponadto rozporządzenia mogą także określać, że kopia odpisu z rejestru karnego typu B może zostać wydana również zagranicznym organom konsularnym pod warunkiem, że dane dotyczą obywateli greckich.

W ust. 4 art. 576 kodeksu postępowania karnego wskazano nadto, że rozporządzenia wydane na wniosek Ministra Sprawiedliwości mogą również określać, że odpis typu B może zostać wydany osobom fizycznym lub prywatnym przedsiębiorstwom, tylko jeśli dane dotyczą osób uczestniczących w procesie rekrutacji organizowanej przez te osoby/przedsiębiorstwa i pod warunkiem, że zainteresowana osoba wyrazi na to swoją pisemną zgodę.

W art. 577 ust. 1 kodeksu postępowania karnego mowa jest o tym, że w wyciągu z rejestru karnego nie zawiera się informacji na temat:

- a) wyroków skazujących na karę pozbawienia wolności do 3 miesięcy lub grzywnę po upływie 3 lat od ich wykonania;
- b) wyroków skazujących na karę pozbawienia wolności od powyżej 3 do 6 miesięcy po upływie 5 lat od ich wykonania;
- c) wyroków skazujących na karę pozbawienia wolności od powyżej 6 miesięcy do 1 roku po upływie 7 lat od ich wykonania;
- d) wyroków skazujących na karę pozbawienia wolności od powyżej 1 roku do 5 lat po upływie 10 lat od ich wykonania;
- e) wyroków skazujących na kary pozbawienia wolności powyżej 5 lat po upływie 15 lat od ich wykonania;
- f) wyroków skazujących na karę dożywotniego pozbawienia wolności po upływie 20 lat od ich darowania;
- g) wyroków uniewinniających oskarżonego z uwagi na to, że nie można było mu przypisać popełnienia przestępstwa oraz z powodu okazania skruchy po upływie 3 lat od ich uprawomocnienia się;

- h) wyroków, obowiązków oraz środków bezpieczeństwa orzeczonych na podstawie art. 69 greckiego kodeksu karnego⁷³, po upływie 10 lat od uprawomocnienia się tego rozstrzygnięcia;
- i) wyroków, obowiązków oraz środków bezpieczeństwa innych niż orzeczone na podstawie art. 69 greckiego kodeksu karnego, po upływie 3 lat od uprawomocnienia się tego rozstrzygnięcia.

W art. 577 ust. 3 kodeksu postępowania karnego wskazano nadto, że w wyjątkowych sytuacjach, w przypadku pierwszego skazania lub skazania za (a) przestępstwo nieumyślne lub (b) przestępstwo umyślne, za które ustawa przewiduje karę pozbawienia wolności do roku lub karę grzywny, terminy określone w art. 577 ust. 1 mogą po upływie połowy wskazanego w tym przepisie czasu zostać skrócone w drodze orzeczenia wydanego przez trzyosobowy skład sądu właściwego ze względu na miejsce zamieszkania zainteresowanej osoby, na złożony przez nią wniosek, o ile sąd stwierdzi, że co do skazanego występuje tzw. pozytywna prognoza kryminologiczna.

W myśl art. 578 kodeksu postępowania karnego wpisy w rejestrze karnym są całkowicie niszczone:

- a) po ukończeniu 90 roku życia przez osobę, której dotyczą;
- b) po śmierci osoby, której dotyczą, jeśli śmierć została potwierdzona urzędowym aktem zgonu, a w przypadku braku takiego aktu – zaświadczeniem od wójta lub przewodniczącego gminy właściwego ze względu na ostatnie miejsce zamieszkania tej osoby albo ze względu na jej miejsce śmierci;
- c) kiedy wyrok, na podstawie którego dokonano wpisu do rejestru karnego, zostaje prawomocnie uchylony lub jeśli ma miejsce amnestia, ułaskawienie albo jeśli czyn przestaje być czynem karalnym.

Art. 579 kodeksu postępowania karnego stanowi, że osobom odpowiedzialnym za prowadzenie rejestru karnego zabrania się ujawniania wbrew obowiązującym przepisom treści rejestru jakiegokolwiek osobie, przy czym za ujawnienie treści rejestru karnego uznaje się również udostępnienie odpisu lub wyciągu z rejestru urzędowi lub osobom nieuprawnionym do ich otrzymania. Za taki czyn sprawcy grozi kara pozbawienia wolności na czas nie krótszy niż 3 miesiące oraz grzywna. Tej samej karze podlegają także wszystkie osoby otrzymujące odpisy danych z rejestru karnego i wykorzystujące je w celu innym niż te, dla których takie informacje zostały im udostępnione, oraz osoby, które ujawniają otrzymane treści z rejestrów karnych osobom trzecim.

⁷³ <http://www.coo.org/p/greek-penal-code.html> (dostęp: 7.08.2023). Zgodnie z art. 69 greckiego kodeksu karnego, jeżeli ktoś wskutek chorobliwego zaburzenia funkcji umysłowych lub głuchoty został zwolniony od kary albo ścigania za przestępstwo lub występki, za które grozi kara wyższa niż 6 miesięcy pozbawienia wolności, sąd zarządza umieszczenie takiej osoby w publicznym zakładzie leczniczym, jeżeli uzna, że zagraża ona bezpieczeństwu publicznemu.

Podsumowanie

Analiza regulacji prawnych państw takich jak Niemcy, Austria, Estonia, Słowacja oraz Grecja odnoszących się do informacji wykazywanych w rejestrach karnych tych państw prowadzi do wniosku, że choć w każdym z wymienionych państw funkcjonują rejestry karne (mające odpowiednio odmienne nazwy), to jednak szczegółowe informacje, które są w nich wykazywane, nieco się pomiędzy sobą różnią. Co do zasady w każdym z tych rejestrów wykazuje się podobne dane, jednak niekiedy okazuje się, że dane ujawniane w rejestrach karnych jednych państw nie podlegają ujawnieniu w rejestrach karnych funkcjonujących w innych państwach.

Różnice są także widoczne na płaszczyźnie sposobu uregulowania zasad udostępniania danych z rejestrów karnych, zwłaszcza gdy chodzi o krąg podmiotów, którym takie dane mogą być udostępniane, zakres udostępnianych danych oraz cele, dla których tego rodzaju dane są udostępniane. Warto podkreślić, że w niektórych państwach funkcjonuje kilka różnych zaświadczeń wydawanych z rejestru karnego, różniących się pomiędzy sobą zakresem wykazywanych w nich danych, katalogiem podmiotów, którym te dane mogą być udostępniane, a także celami, dla których tego typu zaświadczenia są wydawane.

Niezależnie jednak od tego, że zakres informacji wykazywanych w rejestrach karnych poszczególnych państw europejskich różni się pomiędzy sobą, w każdym z państw, których regulacje poddano analizie w niniejszym opracowaniu, funkcjonują przepisy, które w sposób bardzo szczegółowy określają zasady związane z gromadzeniem danych w rejestrach karnych, ich ochroną oraz możliwościami ich udostępniania ściśle określonym podmiotom w szczegółowo wskazanych celach.

Bibliografia

- Gryszczyńska A., *Ustawa o ochronie danych osobowych przetwarzanych w związku z zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości – zakres przedmiotowy i podmiotowy*, [w:] G. Szpor, K. Czaplicki (red.), *Internet. Przetwarzanie danych osobowych*, Warszawa 2019.
- Grzelak A., Wróblewski M., *Ustawa o ochronie danych osobowych przetwarzanych w związku z zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości z uwzględnieniem dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/680*, [w:] D. Lubasz, *Ochrona danych osobowych*, Warszawa 2020.
- Kusak M., Wiliński P., *Ochrona danych osobowych w ściganiu przestępstw. Standardy krajowe i unijne*, Warszawa 2020.
- Litwiński P., *Przetwarzanie danych osobowych dotyczących wyroków skazujących oraz czynów zabronionych lub powiązanych środków bezpieczeństwa*, [w:] P. Litwiński (red.), *Ochrona danych osobowych w sektorze publicznym*, Warszawa 2021.
- Taczkowska-Olszewska J., *Ochrona danych osobowych jako realizacja zadań w obszarze bezpieczeństwa państwa*, Warszawa 2020.
- Wolska-Bagińska A., *Ochrona danych osobowych w polskim procesie karnym*, Warszawa 2019.

Strony internetowe

- <https://www.sejm.gov.pl/sejm8.nsf/druk.xsp?nr=2989>
- <https://www.gesetze-im-internet.de/bzrg/>
- <https://www.gesetze-im-internet.de/jgg/BJNR007510953.html>
- <https://www.gesetze-im-internet.de/jgg/>
- https://www.gesetze-im-internet.de/btmg_1981/BJNR106810981.html
- <https://www.gesetze-im-internet.de/stpo/>
- <https://www.gesetze-im-internet.de/gewo/>
- <https://www.gesetze-im-internet.de/verpflg/BJNR005470974.html>
- <https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=10002116>
- <https://www.gesetze-im-internet.de/stvg/>
- <https://www.jusline.at/gesetz/stgb>
- <https://www.jusline.at/gesetz/stpo/gesamt>
- <https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=bundesnormen&Gesetzesnummer=10002296>
- <https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=10000535&FassungVom=2012-03-31>
- <https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=10001437>
- <https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=bundesnormen&Gesetzesnummer=10001199>
- <https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=10002226>

<https://www.gesetze-im-internet.de/stvollzg/BJNR005810976.html>
<https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=20003339>
<https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=20006629>
<https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=20006570>
<https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=10007517>
<https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=10011071>
<https://www.riigiteataja.ee/en/eli/501042019021/consolide>
<https://www.riigiteataja.ee/akt/113032014030>
<https://www.riigiteataja.ee/akt/111122015002>
<https://www.riigiteataja.ee/akt/104062014009>
<https://www.riigiteataja.ee/akt/117112017002>
<https://www.riigiteataja.ee/akt/119032019067>
<https://www.riigiteataja.ee/akt/104012019011>
<https://www.riigiteataja.ee/en/eli/522012015002/consolide>
https://www.slov-lex.sk/static/pdf/2007/330/ZZ_2007_330_20221201.pdf
<http://www.coo.org/p/greek-penal-code.html>